

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 20P/133/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2114214616
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Vozárová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2016:2114214616.17

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Monikou Vozárovou v právnej veci starostlivosti o maloletú T. W., narodenú XX.X.XXXX, bytom I. XXX/XX, S. D. - D., zastúpenú kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, so sídlom Jána Bottu 4, Trnava, dieťa rodičov: otec W. W., narodený XX.X.XXXX, bytom I. XXX/X, S. D. - D., právne zastúpený: JUDr. Miroslav Michalička, advokát, so sídlom Vajslova 11, Trnava, a matka S. S., rodená N., narodená XX.X.XXXX, bytom I. XXX/XX, S. D. - D., právne zastúpená: JUDr. Peter Schmidl, advokát, so sídlom Záhorácka 11, Malacky, o návrhu otca na zmenu výchovného prostredia, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh otca **z a m i e t a**.
- II. O trovách konania súd rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

1. Otec maloletej Tatiány sa návrhom zo dňa 27.05.2014 doručeným tunajšiemu súdu dňa 29.05.2014 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zmenil dohodu rodičov o výkone rodičovských práv a povinností k maloletej T., schválenú rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 21.09.2010 č.k. 8C/105/2010-29 tak, že maloletá sa zveruje do osobnej starostlivosti otca, ktorý ju bude zastupovať a spravovať jej majetok. Matka je povinná prispievať na výživu maloletej sumou 25,38 eur mesačne a matka je oprávnená sa s maloletou stretávať každý nepárny týždeň od piatka 17:00 hod. do nedele 16:00 hod. Otec svoj návrh odôvodnil tým, že manželstvo rodičov bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 21.09.2010 č.k. 8C/105/2010-29, ktorým bola zároveň schválená dohoda rodičov o výkone rodičovských práv a povinností k maloletej T. na čas po rozvode tak, že maloletá bola zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný platiť na výživu maloletej sumou 25,38 eur mesačne, styk otca s maloletou zostal neupravený. V čase rozvodu maloletá navštevovala internátnu školu v T., kde sa zdržiavala do pondelka do piatku, pričom počas víkendov chodievala domov. Takýto stav predpokladal, že kontakt otca s maloletou bude môcť byť pravidelný a otec nežiadal jeho úpravu vzhľadom na prísľub matky, že mu pravidelný kontakt s maloletou umožní. Od rozvodu manželstva však došlo k podstatnej zmene okolností, keď maloletá už nenavštevuje internátnu školu v T., ale je matkou umiestňovaná do rôznych sanatórií a psychiatrických liečební po celom územní SR. Maloletá takmer vôbec nedochádza domov, čím úplne stratila kontakt s rodinou. Posledne bola doma na Vianočné sviatky, ale kontakt s maloletou mu matka neumožnila. O maloletej mu matka neposkytuje žiadne informácie a kontakt s maloletou mu neumožňuje. Podľa zistených informácií sa maloletá nachádza v Detskej psychiatrickej liečebni H.. Otec nemôže maloletú v tomto zariadení vôbec navštíviť, pretože je k tomu treba súhlas matky a matka takýto súhlas nedala. Ak by aj súhlas dala, možnosť návštev maloletej vzhľadom na vzdialenosť 400 km by bola pre otca minimálna. Som presvedčený, že zdravotný stav maloletej nevyžaduje jej umiestnenie v psychiatrickej liečebni a pre maloletú by bolo vhodnejšie, ak by bola zverená do otcovej osobnej starostlivosti, čím by sa dostala do stabilného rodinného prostredia,

ktoré je otec spolu s terajšou manželkou pripravený poskytnúť. Otcov vzťah k maloletej ako i vzťah jeho terajšej manželky k maloletej bol vždy dobrý a myslí si, že i maloletá by privítala, ak by mohla s nimi žiť. Výživné navrhuje otec v rovnakej výške ako platí on teraz. Pravidelné mesačné príjmy otca sú asi 550 eur, z toho platí mesačnú splátku hypotéky 270 eur, výživné na maloletého R. 100 eur, výživné na maloletú T. 25,38 eur. Zvyšná časť príjmu vo výške asi 150 eur pokrýva náklady na stravu, oblečenie, hygienické potreby, nájom a prevádzku bytu. Po ich rozvode mala matka štyroch partnerov, s každým plánovala spoločnú budúcnosť, s jedným v R., pričom deti chcela zveriť do opatery jeho terajšej manželke. Otec k vyjadreniu matky uviedol, že v domácom rodinnom prostredí by sa otec by sa otec o svoju dcéru dokázal postarať lepšie, ako je tomu teraz, rodinné prostredie a intenzívna otcovská starostlivosť bude ním poskytnutá lepšie ako je doteraz poskytovaná matkou, ktorá s maloletou trávi čas len raz mesačne v rozsahu 3-7 dní. Do rozvodu manželstva žil otec s maloletou v spoločnej domácnosti od jej 9 mesiacov do XX rokov jej veku, od útleho veku sa o maloletú staral, má s ňou vytvorený hlboký emocionálny vzťah. Podľa otca je dôsledkom porúch správania sa maloletej práve túžba maloletej odísť s otcom zo zariadenia, resp. nemožnosť žiť v domácnosti s otcom, keď aj 29.09.2013 maloletá zo zariadenia po kontakte s otcom utiekla. Správanie maloletej nie je nijako ovplyvňované zo strany otca, práve naopak, prezentuje len nesúhlas s jej umiestnením v zariadení a túžbu po výchovnom prostredí u otca. Zo správy DPL H. vyplýva, že vyjadrenie vo veci zmeny výchovného prostredia ústav ponecháva na sociálnu kuratelú a teda z psychiatrického hľadiska nič nebráni zmene výchovného prostredia. Otec má za to, že vyjadrenie vychovávateľky LVS N. J. o tom, že neodporúča zmenu výchovného prostredia je krajne neprofesionálne a neodborné prezentované len ako názor vychovávateľky, ktorá sa síce stará o maloletú, ale bez ďalších informácií o výchovnom prostredí otca a najmä bez odborného stanoviska je takéto vyjadrenie irelevantné. Matka úmyselne pred súdom uvádza nepravdy o zdravotnom stave a mentálnych a intelektuálnych schopnostiach maloletej. Matka nesúhlasí s návrhom otca preto, lebo poberá peňažný príspevok na opatrovanie maloletej, maloletej bol v roku 2010 poskytnutý peňažný príspevok na kúpu motorového vozidla, maloletej bude po dovŕšení 18 roku veku poskytovaný invalidný dôchodok. Otcovi ani jeho manželke by opatrovateľky príspevok nebol poskytnutý, lebo ich príjem presahuje dvojnásobok sumy životného minima. Vzhľadom na to, že matka prepravuje maloletú len raz mesačne, mala by vrátiť peňažný príspevok na kúpu motorového vozidla, keď navyše matka osobné motorové vozidlo má. Podľa otca nie je pravda, že maloletá má u matky vlastnú izbu, ktorá je 23-27 dní prázdna a ostatní členovia rodiny sa tlačia v dvoch izbách a ak to tak je, potom to nasvedčuje zlým vzťahom medzi maloletými. Podľa otca sa maloletá zverila pracovníčke ÚPSVaR, že pomery v domácnosti nie sú dobré, čo však v správe chýba. Keď otec navštívil maloletú v LVS N. J., táto si vypýtala pero a papier a napísala, že chce byť s tatom a A., nechce byť s mamou. Podľa otca matka nie je schopná zabezpečovať výchovu maloletej v rodinnom prostredí, keď poruchy správania sú viazané práve na domáce prostredie. Z tohto dôvodu je maloletá umiestnená v LVS N. J.. Týmto poruchami maloletá netrpela v čase, keď žila v spoločnej domácnosti s otcom. Cieľom matky je ponechať maloletú v LVS N. J. čo možno najdlhšie bez ohľadu na zmenu zdravotného stavu, aj keď podľa vyjadrenia matky po narodení maloletej O. pôsobí domáce prostredie na maloletú veľmi dobre. Po dovŕšení 18 rokov bude zrejme maloletá umiestnená v inom ústave pre dospelých. Dieťa je jednoducho odložené, lebo sa nemá kto o neho postarať. Otec ďalej uviedol, nesúhlasí s vyjadrením, že s o maloletú nezaujima, matka mu úplne bezdôvodne zakazuje kontakt s maloletou a zakázal učiteľkám a personálu podávať otcovi informácie o maloletej. Maloletá uviedla, že matka na kontrole u psychiatra klame o tom, že maloletá je doma nezávládnuteľná, zlá, agresívna a následne ju dajú na preliečenie do PL H.. Na Vianoce 2013 mal otec pripravené darčeky pre maloletú, ale matka mu neumožnila ich maloletej odovzdať. Na otázku sociálne pracovníčky, či je maloletej ubližované, táto odpovedala, že áno, ale v správa sa táto odpoveď nenachádza. Na stretnutí na úrade ohľadne mimosúdnej dohodli sa ešte ani poriadne neposadili a matka už o žiadnej dohode nechcela ani počuť. Otec sa o maloletú dokáže postarať, veď celých 10 rokov robil opatrovateľku a strážieval deti v čase, keď matka hýrila na diskotékach. K znaleckému posudku otec uviedol, že je paradoxné, že dieťa, ktoré je nezvládnuteľné, agresívne a nevyspytateľné, môže mať takú úlohu, ako je zverenie dieťaťa, navyše ak je T. na úrovni 4 ročného dieťa. Otec uviedol, že problémy nebagatelizuje, on nepovedal, že T. nie je chorá, len tvrdí, že nie je odkázaná na žiadny ústav, každý to len odporúča. Jeho vzťah so synom R. na takej úrovni, že ho ani neodzdraví a nazýva ho trapkom, lebo nemá spracovanú skutočnosť, že je s terajšou manželkou. Otec nechce veci robiť na silu, ale vydierať sa nenechá ani od syna. Väčšia autorita matky môže byť následkom toho, že otec ju neťkol tak, ako matka. Za plachého sa otec nepovažuje, i keď ostýchavosť berie, ale to nie je prekážka. Otcovi nie je zrejme, prečo maloletá nechodí domov každý víkend, ale len raz za mesiac a podľa akých tabuliek sa dá zistiť, že je nevyspytateľná ohľadne správania sa k maloletým sestram. Otec uviedol, že oni rodina stále sú aj napriek tomu, čo sa udialo vo veci D. F. v sp. zn. 11P/11/2014, aspoň vidno, že nikomu nebránia.

V prípade neúspechu žiada matku, aby bol vymazaný z rodného listu maloletej, nakoľko sa dištancuje od umiestnenia maloletej v ústave.

2. Matka k návrhu otca uviedla, že k zmene pomerov došlo nielen na strane maloletej, ale aj strane oboch rodičov, obaja majú nových manželov a matke pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť. Už v čase, keď maloletá navštevovala Špeciálnu ZŠ s internátom v T. bola opakovane hospitalizovaná v Detskej psychiatrickej liečebni H. a dlhodobo evidovaná ako pacientka Kliniky detskej psychiatrie v detskej fakultnej nemocnici s poliklinikou v D. (ďalej len "KDP DFNSP"). Po opakovanej hospitalizácii maloletej bolo matke doporučené, aby maloletá zmenila školu vzhľadom na pretrvávajúce poruchy v správaní v domácom prostredí. Na základe tohto odporúčania začala maloletá od 10.05.2012 navštevovať Liečebno-výchovné sanatórium N. J. (ďalej len "LVS"). Ide o internátny typ, kde má dcéra pravidelný denný režim aj vyučovanie, pričom všetky prázdniny trávi doma. Matka ju pravidelne raz za mesiac berie domov na 3 až 7 dní a maloletú v sanatóriu navštevuje. Nie je pravdou tvrdenie otec, že matka maloletú umiestňuje do rôznych sanatórií a liečební. Dcéra chodí pravidelne na vyšetrenia do KDP DFNSP a na doporučenie a podľa potreby na preliečenie do DPL v H.. Obe tieto zariadenia maloletá navštevovala už v roku 2010, t.j. v čase, keď súd po prvý raz upravoval starostlivosť o maloletú. Otec nemá o maloletú skutočný záujem, platí na ňu symbolické výživné 25,38 eur, čo je menej ako zákonom stanovená výška výživného a aj túto sumu požadoval od matky v roku 2010 vrátiť, čo aj urobila. Za celý čas otec nezaplatil na výživu maloletej viac, ako mu bolo súdom určené, nezaujímal sa o skutočné výdavky. S dcérou sa stretol sporadicky, návštevu v LVS vopred neohlásil. Maloletá po jeho poslednej neohlásenej návšteve v LVS 29.09.2013 utiekla zo sanatória. Matka sa dcéra snaží poskytnúť tú najlepšiu starostlivosť, dcéra je chorá, trpí ľahkou duševnou zaostalosťou s poruchami správania. Z posledne prepúšťacej správy z DPL H. vyplýva, že dcéra bola odoslaná na hospitalizáciu ambulantným podopsychiatrom pre výraznú dekompenzáciu porúch správania pri nivelizovanom intelektu, zhoršenie správania v zmysle verbálnej aj brachiálnej agresivity, čo je podporované pubetálnou krízou a retardovaným intelektom. Dieťa si vyžaduje individuálny prístup a dostatok pozitívnej stimulácie aj k jednoduchým každodenným úkonom, rešpektujúc jeho špecifické požiadavky vyplývajúce z duševnej poruchy. Po preliečení od 09.07.2014 cez prázdniny bola maloletá doma, veľmi pozitívne na ňu vplýva vzťah k maloletej E., zlepšil sa aj vzťah k bratovi R.. Maloletá má dobrý vzťah aj k matkinmu manželovi. Matka je na materskej dovolenke a má viac času venovať sa T.. Otec nikdy nemal skutočný záujem o T., s dcérou styk upraviť nežiadal a do dnešného dňa súd ani nepožiadaval. Matka je presvedčená, že mu ide len o to, aby jeho terajšia manželka mohla požiadať o opatrovateľský príspevok. Takéto riešenie by bolo v rozpore so záujmami maloletej, ktorá sa v LVS J. môže vzdelávať až do svojich 18 rokov, čo by nebolo možné v žiadnej špeciálnej základnej škole ani v T.. Matka spolupracuje s výchovným zariadením, s psychológom, pedagogickými pracovníkmi aj s lekármi. Matka sa o maloletú vzorne stará a je v záujme maloletej, aby zostala v rodinnom prostredí s matkou. Matka sa stotožnila so závermi znaleckého posudku, maloletá si veľa skutočností domýšľa v závislosti od toho, ako jej to vyhovuje a v koho prítomnosti je. Maloletá útočí na manžela matky preto, lebo od nej vyžaduje dodržiavanie striktných pravidiel (obmedzený čas na sociálnych sieťach, zákaz pozerat' telenovele, pretože potom prestane vnímať reálny svet a žije v telenovele). Podľa matky otec ovplyvnil maloletú pri písaní listu v neprospech matky, od ktorého sa naliehavo a opakovane dožadovala telefónu, čo možno pripísať majetkovým sľubom otca. Na tunajšom súde sa vedie konanie pod sp. zn. 11P/11/2016 o zverenie maloletej D. F. do starostlivosti otca a teda prísľuby otca o stabilnom rodinnom prostredí a o tom, že maloletá si rozumie s dcérou manželky otca sú značne ohrozené. Matka zabezpečila pre maloletú štúdium na SŠI - N. škola, R., pričom škola sa pozitívne vyjadrila na možnosť prijatia maloletej, avšak momentálny zdravotný stav maloletej neumožňuje podanie priloženej prihlášky. Matka plánuje predmetnú prihlášku podať o rok. Uvedenú školu môže maloletá ukončiť výučným listom, pričom štúdium trvá až do 21 roku. Matke bol schválený väčší trojizbový byt.

3. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom otca, matky, zástupkyne kolízneho opatrovníka, znalkyne, oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to najmä s rodným listom maloletej, s lekárskou správou K.. E. F. zo dňa 10.09.2014, s prepúšťacou správou Kliniky detskej psychiatrie Detskej fakultnej nemocnice s poliklinikou Bratislava zo dňa 16.09.2011, so správou K.. X. I. zo dňa 05.11.2014, so správou Detskej psychiatrickej liečebne, n.o. H. zo dňa 04.1.2014, s oznámením o zdravotnom stave K.. K. N. zo dňa 04.11.2014, s lekárskej prepúšťacej správy DPL, n.o. H. zo dňa 09.07.2014, so správou Detskej fakultnej nemocnice s poliklinikou D. zo dňa 21.01.2015, so správou Detskej psychiatrickej liečebne, n.o. H. zo dňa 19.01.2015, so správou Detskej psychiatrickej liečebne, n.o. H. zo dňa 10.06.2016, s lekárskeým nálezom K.. X. I. zo dňa 02.03.2015, s vyjadrením Liečebno-výchovného sanatória N. J. zo dňa 05.11.2014, s potvrdením o návšteve školy LVS N. J. zo dňa 02.09.2014, s

potvrdením Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 14.01.2015, s potvrdením Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 15.01.2015, s prihláškou na štúdium do odborného učilišťa alebo praktickej školy zo dňa 08.03.2016, so správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava zo dňa 04.11.2014, so správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Trnave zo dňa 22.01.2015, s komplexnou správou LVS N. J. zo dňa 04.02.2015, s charakteristikou a hodnotením výchovno-vzdelávacích výsledkov v 1. polroku v šk. roku 2014/2015, s polročným hodnotením správania dieťaťa v školskom roku 2014/2015 zo dňa 23.01.2015, s psychologickou správou o dieťati: T. W. zo dňa 27.01.2015, s komplexnou správou LVS N. J. zo dňa 29.04.2016, s charakteristikou a hodnotením výchovno-vzdelávacích výsledkov v 1. polroku v šk. roku 2015/2016, s vyjadrením Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Trnave zo dňa 05.05.2015, s polročným hodnotením dieťaťa v šk. roku 2015/2016 zo dňa 23.01.2016, s potvrdením o príjme otca u zamestnávateľa A. zo dňa 16.02.2015, s potvrdením o príjme A. S. u zamestnávateľa K. zo dňa 15.01.2015, s návrhom dohody matky o styku otca s maloletou zo dňa 11.03.2015, so žiadosťou otca o uvoľnenie zo zamestnania zo dňa 02.09.2003, s potvrdením o príjme A. W. u zamestnávateľa Z. zo dňa 11.09.2014, s písomným vyjadrením W. J. na č.l. 55, so svedeckým listom I. K., s listom matky na č.l. 68, s listom otca zo dňa 16.12.2014, s potvrdením Špeciálnej základnej školy internátnej zo dňa 19.12.2014, s listom A. W. na č.l. 217, s listom K. R. na č.l. 219, s čestným prehlásením O. T. zo dňa 02.03.2016, so znaleckým posudkom znalkyne N. J. H., znalca z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí, klinická psychológia dospelých č. 02/2016, s obsahom spisu Okresného súdu Trnava spisová značka 8C/105/2010, s obsahom spisu Okresného súdu Trnava spisová značka 11P/11/2016, s obsahom spisu Okresného súdu Trnava spisová značka 10Nc/1234/2000 ako i s obsahom celého spisu a zistil nasledovný skutkový stav:

4. Otec na pojednávaní uviedol, že žiada, aby maloletá bola zverená do jeho osobnej starostlivosti a matka bola povinná platiť na maloletú minimálne výživné a mohla sa s maloletou stretávať každý nepárny týždeň od piatka 17.00 hod. do nedele 16.00 hod. Otec nie je biologickým otcom maloletej, maloletá bola otcom právoplatne osvojená ešte pred uzavretím manželstva s jej matkou. Manželstvo s matkou maloletej trvalo do 21.9. 2010 a bolo právoplatne rozvedené v roku 2010. Na čas po rozvode sa s matkou maloletej dohodli, že maloletá bude zverená jej do osobnej starostlivosti a dohodli sa na platení minimálneho výživného. Pokiaľ ide o úpravu styku, tento nemal súdnu cestou upravený. Otec si vyživovaciu povinnosť plní, dlh nemá. S matkou sa dohodol, že na čas po rozvode mu maloletú bude dávať, že vždy dohodnú, ale hneď po rozvode nastali problémy. Otec sa s maloletou nemohol stretávať ako chcel a od rozvodu doteraz bol s maloletou približne 3 až 4 krát. Prvý a druhý krát mal maloletú u seba asi dva dni a ďalšie stretnutia bolo dvojhodinové. Matka to odôvodňovala tým, že keď sa vracia od neho, má problém pokiaľ ide o jej správanie a chovanie. V škole v N. J. som ju bol navštíviť trikrát. Otec o maloletej vlastne nič nevie, ani si nepamätá, kedy s ňou bol. Vie, že má XX rokov a matka ju dáva z jedného zdravotného zariadenia do druhého. Podľa názoru otca tieto presuny maloletej neprospievajú, lepšie by jej bolo v jeho domácnosti, keby sa on mohol o ňu starať, pretože má dojem, že matka starostlivosť o maloletú zanedbáva a presúvanie v týchto zariadeniach jej iba vyhovuje. Bolo by dobré, keby mal. navštevovala ZŠ na D. ul., s klasickou dennou školskou dochádzkou, pretože tam sú deti so zdravotnými problémami.. Pre otca nie je problém maloletú dopravovať do školy a to osobným vozidlom, má ranné a poobedné zmeny, prípadne tak môže urobiť jeho manželka. Otec chce zabrániť tomu, aby bola maloletá umiestnená v celoživotnom sanatóriu a tento zámer potvrdila aj matka. Neradil sa so žiadnym odborníkom, či je pre maloletú vhodnejšia denná dochádzka, alebo internátne zariadenie. Po dovŕšení 18 rokov sú rôzne postupy po skončení tejto školy, aj na N. je ďalšia škola, v ktorej sú deti schopné ukončiť si vzdelanie výučným listom. o, že maloletá potrebuje 24 hodinovú starostlivosť, je tvrdenie matky. Starostlivosť o maloletú bude zabezpečovať otec a je presvedčený, že jej zdravotný stav sa výrazne zlepší. S maloletou žil 10 rokov, staral sa o ňu a viem, čo je pre ňu dobré. S maloletou má veľmi dobrý vzťah. Maloletá lipne k dospelším ľuďom, je snaživý typ dieťaťa, vie byť veľmi vďačná, bavia ju rozhovory s dospelými, baví ju čítať knihy. Počas manželstva s matkou chodili s maloletou na rodinné výlety, napr. do ZOO, na prechádzky, neboli sme doma zavretí. Otec nemá vedomosť, kto je ošetrujúci lekár maloletej, ktorú školu navštevuje a nemôže podať hodnoverné dôkazy kde maloletá žije, či zo zdravotného, či iného dôvodu musí byť v tomto zariadení, pretože to nezisťoval. Neobrátil sa ani na ÚPSVaR Trnava, aby prešetril pomery v rodine matky, aká je jej starostlivosť o maloletú a aj zdravotný stav maloletej, školy a pod. Otec okrem maloletej má ešte vyž. povinnosť k synovi, ktorý má XX rokov, na ktorého platí 100 eur. Aj s ním má problémy sa stretávať, keď ide o mal. R.. Tento pochádza z jeho manželstva s matkou maloletej. Otec je znovu ženatý, keď X.X. XXXX uzavrel manželstvo s A., rod. P. a z tohto manželstva žiadne dieťa nepochádza. Otcova terajšia manželka je bývalou kamarátkou matky, teda s maloletou sa pozná, pretože keď boli manželmi,

maloletú varovala. Terajšia manželka je rozvedená a z jej predošlého manželstva pochádza mal. D. F., ktorá žije s nimi v spoločnej domácnosti, otec má k nej veľmi dobrý a rovnako aj ona ku nemu. Manželka súhlasí s tým, aby maloletá žila v našej domácnosti. Otec býva v dvojizbovom nájomnom byte v S. D., stavia rodinný dom v obci W., kde sa plánujeme presťahovať v lete. Od januára 2015 má otec živnosť a pracuje ako zvérač, príjem zo živnosti má priemerne mesačne v čistom cca. 900 eur mesačne. Otec sa informoval v PL H., kde mu bolo telefonicky oznámené, že mu žiadne informácie ohľadom zdravotného stavu mal. nebudú podané, pretože matka zakázala podávať v tomto smere informácie o maloletej. Maloletá otcovi hovorila, že doma jej nadávajú, že je „kripel a postiho“. Otec maloletú navštívil 15.11. 2014 v N. J., kde mu maloletá napísala, že chce bývať s ním v spoločnej domácnosti. Uviedla, že vzťahy a pomery v domácnosti matky sú veľmi zlé a terajší partner matky sa k nej správa agresívne. Maloletá po návšteve otca zo zariadenia utiekla za otcem. Pokiaľ ide o mentálnu vyzrelosť maloletej matka uviedla, na poslednom pojednávaní, že maloletá má myslenie a chovanie 4 ročného dieťaťa, ale zo správy, keď boli prešetrené pomery príslušná pracovníčka udáva, že maloletá počas jej návštevy v domácnosti čítala a počítala do 1000. Poukazuje na to, že nikto neuviedol koľký ročník maloletá navštevuje. Ohľadom maloletej nikto nevypracoval žiadnu odbornú správu, aby sa zodpovedne mohli vyjadriť ohľadom súčasného zdravotného stavu maloletej a či vzhľadom na tento zdravotný stav doporučujú zmenu výchovného prostredia u maloletej alebo nie. Preto otec navrhuje do konania prizvať znalca z odboru detskej psychológie, aby sa tento mohol vyjadriť k zdravotnému stavu maloletá a či doporučuje zmenu výchovného prostredia, aký má maloletá vzťah k matke, k súrodencom a osobám, ktoré žijú v domácnosti matky. Maloletá sa otcovi sťažovala, že jej fyzicky ubližuje terajší partner matky. Na otázku matky, ako si otec predstavuje opateru o maloletú, kde bude chodiť do školy a čo už v tomto smere podnikol otec uviedol, že najprv musí zistiť jej diagnózu a potom sa bude zaujímať o školu, ktorú bude maloletá navštevovať. Ak by taká škola v jeho blízkosti nebola, tak bude navštevovať školu v N. J., ale bude chodiť domov každý víkend. Otec neplatí vyššie výživné preto, pretože nemá k maloletej prístup. Otcov zdravotný stav je dobrý, nepopiera, že navštevoval psychiatra asi pred 4 - 5 rokmi z dôvodu, že mali s matkou maloletej konflikty a nevládal situáciu v manželstve. Otec sa toho času s maloletou nestretáva, nakoľko mu to matka zakázala a tvrdí, že zhoršený psychický stav maloletej je na základe jeho stretnutí s maloletou. Naposledy sa s ňou stretol na psychologickom vyšetrení u znalkyne. S maloletou žil v spoločnej domácnosti do rozvodu manželstva, teda do jej 10. rokov. Po rozvode sa nestretávali pravidelne, napr. zobral ju na kolotoče a matka mu ju po 10-minútach prišla vytrhnúť z rúk. Keď chcel ísť pre ňu, matka vždy mala iný program. S maloletým R. sa párkrát stretol a to, že k nemu nechce chodiť je preto, že je s terajšou manželkou A., povedal mu to. Je to bývalá kamarátka matky. Kedysi deti strážievala, vtedy s ňou problém nemal. Odkedy sa otec s ňou dal dokopy, tak k nemu R. chodiť nechce. Otec titulom záverečnej reči uviedol, že znalec ako jedinú prekážku pre zverenie maloletej do osobnej starostlivosti otca uvádza, že osobnosť otca je submisívnejšia s rysmi plachosti, ostýchavosti. Ostatné objektívne dôvody pre zverenie maloletej do starostlivosti otca zistené nie sú. Podľa otca bolo preukázané listinnými dôkazmi to, že všetky agresívne dôvody správania u maloletej, ktoré sa vyskytujú počas pobytu v sanatóriu, vychádzajú z problematického rodinného prostredia. Ak aj matka tvrdí, že všetky dôvody hospitalizácie maloletej boli dané len preto, že maloletá došla k styku s otcem, poukazuje na to, že všetky pobyty, ktoré boli realizované v psychiatrickej liečebni. boli realizované až po tom, keď maloletá strávila dlhší čas v domácnosti matky. N. J. nikdy nežiadal o hospitalizáciu maloletej, v januári sa vyjadrila psychologička, že odporúča komunikáciu s detským psychológom. Matka ešte v decembri 2015 navštívila s maloletou psychiatra a bolo rozhodnuté o tom, že nastúpi na liečenie, lebo cez Vianoce tam nastúpiť nemohla. Reálna úloha rodiny, ktorá má vychovávať maloletú a má smerovať k zlepšeniu zdravotného stavu, vôbec nefunguje. Umiestnenie v rodine, v ktorej sa nachádza, len preukázateľne zhoršuje jej stav, keď práve po konfliktoch v rodine je hospitalizovaná na psychiatrii. Aj v lekárskej správe sú dôvody uvedené, že počas pobytu v domácnosti ju matka nedokáže zvládnuť a preto žiada psychiatra, aby bola hospitalizovaná. Podľa správ z N. J. sa maloletá na svoju diagnózu správa primerane, riadne zvláda učivo odpovedajúce ročníku, v ktorom sa nachádza, určite je potrebné venovať sa jej viac ako bežným zdravým deťom, ale nenašli žiadne iné dôvody okrem konfliktov v rodine, pre ktoré by mala byť mal. umiestnená v sanatóriu. Ak by bola maloletá zverená do starostlivosti otca, počas dňa by navštevovala školu v T. a potom by starostlivosť o maloletú zabezpečoval sám otec alebo jeho manželka. Súdna znalkyňa uviedla ako hlavný dôvod, prečo je potrebné umiestnenie maloletej v sanatóriu to, že tu je riziko, že maloletá sa môže stať obeťou podvodov alebo nejakých iných nekalých činností osôb, pretože nie je schopná odhaliť podvodné konanie voči nej, toto však platí pre každé jedno dieťa a nie je to dôvod, prečo všetky deti nie sú umiestňované do sanatórií. Zvýšenú starostlivosť o maloletú by bol otec schopný zabezpečiť aj v súvislosti s rizikovými situáciami, ku ktorým by prísť nemohlo.

5. Matka na pojednávaní uviedla, že návrh otca žiada ako nedôvodný zamietnuť, nesúhlasím s ním. Je pravdou, že pred uzavretím manželstva s otcom maloletú si otec osvojil. Keď mala dcéra rok a pol lekár jej oznámil, že maloletá trpí detskou mozgovou obrnou a má dyparetický syndróm a neskôr sa pridružila k tomu porucha O. a momentálne je maloletá na úrovni 4 ročného dieťaťa. Otec o tejto diagnóze vedel. Maloletá musela absolvovať pravidelné mesačné kontroly s čím otec bol uzrozmeneý, týchto kontrol sa pravidelne nezúčastňoval. Dcéra je vážne zdravotne chorá a vyžaduje si zvýšenú opateru a starostlivosť a neustále kontroly a pravidelné užívanie liekov. Maloletá začala prvý ročník navštevovať v špeciálnej základnej škole internátnej, kde bola od pondelka do piatku a cez víkendy bola doma. Túto školu navštevovala do 7. ročníka, išlo o školu v T. a následne psychiaterom bolo odporučené, aby začala navštevovať ŠZŠ s výchovným sanatóriom v N. J., teda nie je pravda, že maloletá často mení zariadenia, ale iba teraz prvý krát. Matka otca o zdravotnom stave maloletej neinformovala, pretože nemal záujem. Pokiaľ ide o stretávanie sa s maloletou, je pravdou, že s maloletou sa stretol od rozvodu asi 5 krát ako to udáva, ale bolo to z dôvodu, že sám sa za maloletú hanbil a skôr sa stretáva so svojim biologickým synom. Maloletá bola zverená po rozvode matke a otec bol zaviazaný platiť výživné vo výške 25,43 eur, ale po roku jej otec napísal, aby som mu toto výživné vrátila, pretože, keď sa s maloletou nestretáva. Matka výživné vracala do augusta 2011, ale už ho prestala vracaať. Nad rámec výživného otec ničím neprispieva. Matka sa snažila otca osloviť a otec jej uviedol, že sú rozvedení, a preto jej nebude posilať nič okrem výživného. Matka je znovu vydatá, manželstvo uzavrela s A. S.. Z toho manželstva pochádza maloletá E. a maloletá O.. Matka je na materskej dovolenke a poberá rodinné prídavky a rodinné príspevok a celkovo jej príjem je 610 eur. Matka býva v v obecnom nájomnom trojizbovom byte s manželom a s deťmi E., O., R., s bratom N.. Maloletá má vlastnú izbu, syn R. má vytvorený kútik v obývacej izbe a dcéry E. a O. sú s matkou v spálni. Brat N. O. jej bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti, ktorá sa skončila dovŕšením jeho plnoletosti, brat v súčasnosti študuje na SŠ, býva na internáte a domov chodí raz za dva týždne. Manžel pracuje na kamióne a domov chodí jeden až dva krát za týždeň. Matka je materskej dovolenke, poberám materskú vo výške 300 eur mesačne. K. T. poberá príspevok na motorové vozidlo vo výške 33,09 eura mesačne. Matka sa snaží maloletú vychovávať tak, aby jej nič nechýbalo a zabezpečuje jej opateru akú si vyžaduje, nič nezanedbáva. Kamarátky jej varovali maloletú v rokoch 2010 a 2011 a nemala inú možnosť, aby sa o maloletú staral niekto iný, pretože otec nebol ochotný a ona musela chodiť do práce, pracovala v bare O., kde sa poriadali diskotéky a keď jej skončila služba, tak po službe na diskotéke zostala. Návrh otca je treba ako nedôvodný zamietnuť, otec uviedol, že maloletá má XX rokov, ale táto má XX rokov, nie je pravda, že nevie, kde sa maloletá nachádza, pretože otec maloletú 29.9. 2013 v N. J. navštívil. Maloletá bola po návšteve otca úplne rozhodená a museli ju dať do normálu. Ďalej nie je pravdivé vyjadrenie, že nevedel o zdravotných problémoch maloletej, keď maloletá je chorá od 1,5 a vtedy spolu žili v spoločnej domácnosti. Podstatnou podmienkou zmeny výchovného prostredia u maloletej je, že musí dôjsť k podstatnej zmene pomerov, ktorá podstatná zmena je tak závažná, že preváži nad zásadou rodinného práva, ktorou je stabilita rodinného prostredia, kde maloleté dieťa vyrastá. Zo strany otca neboli preukázané také vážne okolnosti, ktoré by odôvodňovali podstatnú zmenu pomerov a následne viedli k tomu, aby maloletá bola vytrhnutá z prostredia, kde žije a bolo zverené otcovi do iného prostredia, ktoré nepozná. Otec v tomto konaní nedal jediný dôkaz, ktorý by odôvodňoval nejaké podozrenie na zmenu výchovného prostredia. Naopak v tomto konaní bolo objektívne preukázané zo správ ošetrojúcich lekárov, že otec sa do dnešného dňa nezaujímal o zdravotný stav maloletej, nikdy nenavštívil a nekontaktoval žiadneho lekára. Takisto sa neinformoval v zariadení, kde je dieťa vychovávané, ako sa maloletá má, ako sa správa, aké má problémy. Nkontaktoval sa ani s PN v D., kde je maloletá dlhodobo evidovaná a ani sa neinformoval na zdravotný stav v H., kde je maloletá opakovane hospitalizovaná. Matka poukázala na závery vychovávateľky, s ktorou je maloletá v každodennom styku, ktorá potvrdila že otec maloletú za tri roky navštívil jeden krát a toto dopadlo tak, že dieťa bolo nezvládnuteľné a následkom tohto bola následná hospitalizácia. V správe z PL H. z 9.7. 2014 sú uvedené všetky lieky, ktoré maloletá berie. O týchto veciach otec nevie, pretože sa o to nezaujíma. Matka nevie o tom, že by maloletej je terajší manžel fyzicky ubližoval. Otec si plní vyživovaciu povinnosť riadne, dlh na výživnom nemá, avšak výživné posila oneskorene. Maloletá naďalej navštevuje 9. ročník na LVS N. J., je to internátna škola a domov chodí každé dva týždne od piatku do pondelka. V priebehu dvoch týždňov, keď je v škole si telefonujú, alebo mailujú. Maloletá navštevuje psychiatričku K.. E. F., chodí k nej na kontroly každý mesiac. Tiež navštevuje K.. K. N., neurológa, kvôli tomu, že maloletá trpí A.. Tiež navštevuje oftalmológa K.. K. I. v D. kvôli zhoršenému zraku. Maloletá berie pravidelne psychiatrické lieky P. 10 mg každý deň, A. P. 500 mg každý deň, P. A. - jedná sa o injekcie, ktoré sa jej pichajú každé 4 týždne. Maloletá je v jej domácnosti 3 a pol týždňa, situáciu nezvláda dobre, keďže má stres zo súdneho konania, pýta sa doma, či sa na ňu hnevajú, či ju dajú preč, v noci sa budí s

plačom a krikom. Čo sa týka správania, klame a neposlúcha a agresívne sa prejavuje voči bratovi R. rýpaním a strkaním. Maloletá má veľmi dobrý vzťah s matkiným manželom, s jej bratom N. aj s E., voči O. má odstup, keďže je to malé bábätko. Jej agresivita sa prejavuje len voči bratovi R., keďže nevie pochopiť, že otec chce ju a nechce brata R., o tom, že prebieha toto konanie vie od otca. Matka sa rozprávala s maloletou o tomto konaní a uviedla, že nikam nechce ísť, že chce byť s nimi. Maloletá, odkedy začala navštevovať LVS N. J. sa upokojila v správaní a zlepšila si vyučovacie výsledky. Jedná sa o liečebno-výchovné sanatórium, kde má maloletá samostatné terapie, deti majú sedenia s psychológom a komunity, čo jej veľmi pomáha. Maloletá je od 24.1.2016 umiestená v Detskej psychiatrickej liečebni - H., okres T., je to jediná liečebňa, ktorá lieči deti s takýmto postihnutím, je tam umiestnená na žiadosť školy LVS N. J. z dôvodu, že maloletá nedokáže psychicky zvládnuť situáciu. Od 15.12. do 22.12.2015 bola maloletá doma a následne nastúpila na psychiatrickú liečebňu H.. Maloletej sa zhoršil zdravotný stav, psychicky nezvláda toto konanie, zdravotný stav sa jej zhoršil po návšteve súdnej znalkyne, kde sa stretla s otcom. Samotná špeciálna ZŠ žiadala jej umiestnenie do psychiatrickej liečebne. Matka ďalej uviedla, že T. je impulzívnejšia a komplikovanejšia. Čo sa týka malých dievčatiek - sestier, má ich rada, ľúbi ich, len niekedy ťažšie chápe situácie, ktoré sa týkajú ich a jej. Domov chodí v súčasnosti každý druhý týždeň, minulý týždeň ju prepustili z psychiatrickej liečebne H., v utorok povybavovali lekárov, v stredu nastúpila do školy, dnes išla domov, nakoľko je koniec školského roka. V psychiatrickej liečebni fungoval systém odmeňovania a po dosiahnutí určitého počtu bodov a farby trička mala povolený kontakt s rodinou, tak to chodí na liečenie. Zo školy chodí domov každý druhý týždeň, má povolené telefonáty a prázdniny trávi všetky doma. Aj teraz je doma na prázdniny, od septembra nastúpi opäť do LVS J.. V škole majú tiež bodový systém, musí byť na zelenom políčku, aby mohla volať domov za odmenu, tým sa udržiavajú hranice v jej správaní. V skupine, kde je 5-6 detí má na starosť mladšie dievča, ktoré má medzi 7-10 rokov, ktorému sa učí pomáhať, preto tá obetavosť. Matkinmu manželovi nerobí žiadnu slúžku, maloletá musí dodržiavať pravidlá, na ktorých ako manželia trvajú, niekedy to neznáša dobre, ale povoliť nemôžu, aby mala hranice. Matka zakazuje komunikáciu aj styk maloletej s otcom preto, lebo keď sa stretli, bol z toho vždy doma konflikt. Je to pre ňu stresový faktor, vnútorne ju to vždy rozhodí, potom musia začínať odznova, musia chodiť na preliečenia a zbytočne navyšovať lieky, aby to dokázala v hlave spracovať. Informácie si nevie spracovať, resp. len do určitej hranice a potom musí ísť na preliečenie. Prišla domov s ďalšími liekmi, ktoré jej majú pomôcť fungovať normálne v hraniciach, ktoré jej povoľuje diagnóza. Teraz je po preliečení doma, snažia sa udržať hranice normálu, aby sa jej nezobrli nijaké istoty, povedali jej, že súd dopadne dobre. Pomáhajú im aj starí rodičia, napr. dedo sa venuje čisto len jej, berie ju na výlety, aby videla, že nie je odstrkovaná od rodiny. Čas zadeľujú medzi všetky deti rovnako. Matka ďalej uviedla, že si nevie predstaviť, ako by otec dokázal mať maloletú pod dohľadom, keď čakajú v rodine bábätko. Naposledy nastala nevhodná situácia po kontakte s otcom po znaleckom vyšetrení, tam sa stretli, potom škola žiadala, aby maloletá išla na preliečenie, lebo si to nevedela v hlave usporiadať. Ona nevie spracovať faktor neistoty. Matka nechce maloletú zbytočne stresovať a dávať jej k tomu podnetné situácie. Matka titulom záverečnej reči uviedla, že v rámci dokazovania neboli otcom predložené žiadne relevantné dôkazy a skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zmenu výchovného prostredia maloletej T. W.. Motivácia otca nie je zabezpečenie vhodnejšieho výchovného prostredia pre maloletú, ale forma istého druhu pomsty voči matke. Uvedené vyplýva predovšetkým z jeho vyjadrení, ktoré boli doručené súdu, z ktorých vyplýva jednoznačná pomstychtivosť vo vzťahu k matke, rozoberanie skutočností, ktoré nemajú žiadny vzťah k prejednávanej veci, ako aj z jeho snahy zhromaždiť čo najväčší počet svedkov, ktorí majú potvrdzovať ním uvádzané skutočnosti, a to rovnakou rétorikou a štylizáciou, pričom každý z týchto svedkov napáda rovnaké skutočnosti ako ostatní svedkovia a títo takisto ako otec opisujú prevažne skutočnosti, ktoré nemajú vzťah k prejednávanej veci. Svedok J. vo vzťahu k prejednávanej veci uviedol len skutočnosti, ktoré nie sú ničím podložené, pričom väčšina jeho vyjadrení je evidentne motivovaná žiarlivosťou vo vzťahu k matke, o čom svedčí aj skutočnosť, že je podozrivý zo spáchania trestného činu nebezpečného prenasledovania voči matke. Je teda evidentné, že svedok J. je zaujatý. Svedkyňa K. svojimi vyjadreniami prezentuje jasnú náklonnosť k otcovi, pričom táto operuje rovnakými skutočnosťami ako otec a je zrejmé, že jej vyjadrenie rozoberá vo veľkej miere iba sexuálny život matky, ako samotné skutočnosti, ktoré by mali vzťah k prejednávanej veci. Svedkyňa Q. robí vo svojom písomnom vyjadrení záver o tom, že maloletá T. vôbec nie je nezvládnuteľná, pričom je najmenej pochybné, že takýto záver dokázala vyvodiť už len z varovania maloletej, pričom ostatné skutočnosti, ktoré uvádza a ktoré vychádzajú z toho čo sa uvádza u nich na dedine. Matka poukázala na majetkové pomery otca a jeho manželky, ktoré vo veľkej časti musia investovať na splácanie hypotéky, výživné a poplatky spojené s užívaním bytu, pričom je vysoko pravdepodobné, že otec je motivovaný nárokom na príslušnú sociálnu podporu v prípade, ak by mu bola maloletá zverená do výchovy. Spôsob zabezpečenia lepšieho výchovného prostredia nebol otcom n nijakým bližším spôsobom špecifikované.

V neprospech otca svedčí aj skutočnosť, že platí minimálne výživné, pričom nad rámec neprispieva a viackrát požadoval vrátenie výživného. S takýmto prístupom otca k svojej zákonnej povinnosti vyživovať nemôže byť ani reč o skutočnom záujme otca o najlepší záujem maloletej. Vo vzťahu k výkladu obsahu lekárskeho správ maloletej je potrebné uviesť, že pojmy resp. formulácie v nich uvedené nie je možné akýmkoľvek relevantným spôsobom vykladať bez príslušného stanoviska lekára, ktorý túto správu písal, alebo bez stanoviska znalca z príslušného oboru. Navrhovateľ mal možnosť sa dohodnúť s matkou na styku s maloletou, pričom týmto spôsobom by bola vec, avšak navrhovateľ ďalej iba zhromažďoval osočujúce skutočnosti a svedkov, z čoho jednoznačne vyplýva iný záujem, ako záujem maloletej. Pokiaľ by otcovi bola maloletá zverená do výchovy, tento by ju úmyselne iba štvál voči matke, čo je vzhľadom na zdravotný stav maloletej nevhodné a pre jej psychický vývoj nebezpečné. Matka sa o maloletú vzorne stará a nie sú známe žiadne skutočnosti, ktoré by dokazovali opak, pričom umiestňovanie maloletej v liečebných zariadeniach je vykonávané vždy len na odporúčanie príslušných lekárov a teda je v záujme zdravotného stavu maloletej, aby tieto absolvovala. Umiestnenie maloletej v liečebno-výchovnom sanatóriu bolo konzultované s ošetrovateľmi a vykonané na základe ich odporúčania, pričom jedným z dôvodov je aj skutočnosť, že maloletá je v pubertálnom veku a vzhľadom na jej diagnózu, jej správanie je agresívne a nevypočítateľné vo vzťahu k členom domácnosti matky. Uvedenú skutočnosť by si mal uvedomiť aj otec, nakoľko správanie maloletej sa muselo značným spôsobom zmeniť z pohľadu uvedeného a teda určite nebude rovnaké ako v minulosti. V prospech matky svedčí aj skutočnosť, že po celú dobu jej starostlivosti o maloletú neboli vykonané žiadne šetrenia resp. zásahy zo strany UPSVaR. Otec zneužíva zdravotný a psychický stav maloletej vo svoj prospech, a to príslubmi, ktorými sa snaží získať maloletú na svoju stranu, predovšetkým osočovaním jej matky, príslubmi, že nebude musieť brať lieky a navštevovať liečebné zariadenia.

6. Zástupkyňa kolízneho opatrovníka v konaní uviedla, že vzhľadom na postoj otca voči maloletej a nezaujím o maloletú, hoci otec mal možnosť sa o ňu zaujímať doporučujú, aby bol návrh v celom rozsahu zamietnutý. Otec nevedel ani koľko má maloletá rokov, maloletú videl od rozvodu s matkou asi 3 alebo 4 krát, a pritom bývajú v tejto istej obci. Otec nespolupracoval s ÚP pri problémoch súvisiacich s maloletou, ak mal nejaké pochybnosti. Otec mal možnosť kontaktovať sa aj s odborníkmi ohľadom maloletej, čo ale neurobil. Je potrebné najskôr si s maloletou budovať nejaký vzťah a nie aby bola hneď daná zmena výchovného prostredia. Treba brať do úvahy správu s N. J., z ktorej vyplýva, že matka sa o maloletú riadne stará a otec sa o maloletú nezaujíma. Pri šetrení pomerov v domácnosti matky maloletá neuviedla, že by jej bolo ubližované.

7. Znalkyňa N. J. H. na pojednávaní uviedla, že maloletá T. bola u nej vyšetrená ako XX-ročná, v čase vyšetrenia bola v liečebni v N. J.. Prišla v sprievode matky a videla ju aj v interakcii s otcom. T. je mentálne retardovaná, ľahšieho stupňa s poruchami správania, ktoré sa prejavili aj počas psychologického znaleckého vyšetrenia. Znalkyňa skúmala citové väzby dieťaťa na matku a otca, resp. otčima, nakoľko maloletá je informovaná o tom, že má iného biologického otca. Bolo zjavné, že citové väzby nie sú pevne fixované, sú veľmi menlivé a T. svoje postoje behom krátkeho časového intervalu radikálne mení. Presne je popísané ako sa správala v prítomnosti matky bez otčima a v prítomnosti otčima bez matky. Jej správanie je radikálne iné, iné hovorí otčimovi o matke bez jej neprítomnosti a naopak. Možno to vysvetliť psychikou T., ktorá je jednak mentálne retardovaná a potom aj jej osobnostným profilom, pretože k charakteristike jej osobnosti patrí impulzivita, náhle menlivé zmeny nálad, rýchle zmeny reakcií. Z toho dôvodu bola v znaleckom posudku úvaha o tom, že T. je ťažšie zvládnuteľná v domácom prostredí, najmä vtedy, ak sa dostane do situácie, keď sa vybočí z denného zabehaného stereotypu. Ťažko toleruje záťaž. Vo vzťahu k osobnosti rodičov - matka hoci má sama adaptívne ťažkosti, je pre T. väčšou autoritou ako otčim, ktorý je značne introvertná osobnosť. T. mala aj počas znaleckého vyšetrenia tendenciu otčima istým spôsobom vydierať, napr. žiadala telefón od neho neprimeraným spôsobom. Z toho dôvodu bolo znalecké vyšetrenie uzavreté záverom, že otčim, o ktorom vie, že je to otčim, by ťažko zvládal výchovu, starostlivosť o takéto dieťa, navyše v tom čase bola v domácnosti aj dcéra jeho manželky. V prípade, že by bola maloletá T. zverená do domácej starostlivosti otcovi, vyžadoval by to 24-hodinový dohľad, je tu riziko toho, že T. sa môže stať obeťou rôznych podvodov, lebo je dôverčivá, hneď vstúpi do ponúkanej situácie, na čo matka dohliada. Matka v tomto prípade je realickejšia a vidí tieto riziká v ďalšom živote T.. Riziko jej správania je aj ohľadne partnerských vzťahov, prezentovala nerealistický citový vzťah k nejakému psychológovi, o ktorom sa vyjadrovala ako o jej reálnom partnerovi. Tieto riziká otec menej zohľadňoval a zaujímal trochu idealizovaný postoj k možnostiam starostlivosti o T.. Agresívne správanie brachiálne nebolo až tak zjavné počas vyšetrenia, to verbálne bolo zjavné, slovná zásoba bola dosť vulgárna. Vyplýva to zo samotnej diagnózy, z psychopatologickej alterácie dieťaťa, je

tu mentálna retardácia spojená s poruchami správania a v klinickom obraze porúch správania býva aj agresia verbálna aj brachiálna, je to logické, celá racionálna kontrola, regulácia správania je znížená. Ohľadne konkrétnych podnetov k jej agresívnemu správaniu znalkyňa uviedla, že je to aj všeobecné, ale v prípade T. k tomu prispievajú aj rodinné konflikty, ktoré bazálnu zmenu v jej osobnosti ešte graduujú. Ona má napr. neistotu v tom, kto je jej biologický otec, teda ťažko spracováva dvojitosť v roli otca, ťažko spracováva to, že jej biologický otec nejví o ňu záujem. Túto informáciu má sčasti od matky, ktorá jej upresnila reálnu situáciu a ona si teraz striedavo biologického otca idealizuje a niekedy ho veľmi devaluje, vyjadruje sa vulgárne voči jeho osobe a na druhej strane si ho idealizuje, že to bude osoba, ktorá si ju zoberie domov. Údajne komunikuje s jeho deťmi elektronicky. K rozporu, že maloletej zverili nové dievčatko - chovankyňu, o ktoré sa obetavo stará a zároveň sa vyjadruje o malých sestrách, že ich nenávidí, znalkyňa uviedla, že o obetavej starostlivosti citovala vyjadrenie matky, ktorá sa takto vyjadrila, k tomuto sa bližšie vyjadriť nevie. Pri rozporoch je treba zohľadniť skutočnosť, že T. je plná rozporov, ona polarizuje všetko. Ťažko povedať, nič nebolo stabilné počas vyšetrenia, postoj k žiadnej osobe nebol stabilný. Je možné, že na malé dievčatká žiarli, s tým je treba počítat'. Rodinné prostredie má veľký vplyv na zhoršenie príznakov diagnózy. Sú tu tri otcovské postavy - biologický otec, otčim a matkin partner. Pre takú osobnosť ako má T. je spracovanie reality ťažké. Vzájomné boje, konflikty sa podieľajú na zhoršení symptomatiky poruchy správania. Ďalšou skutočnosťou, ktorú aj ona reflektuje, že je R., ktorý je synom otčima a on s ním neudržiava kontakt. Mal. T. to niekde na svojej úrovni reflektuje a ťažko sa jej to spracováva. Je potrebné pripustiť aj žiarlivosť na dve malé dievčatká. Ale niekedy povedala aj to, že sú zlaté, je to teda u nej veľmi menlivé. Rozhodne zložitá rodinná situácia neprospeje jej základnej diagnóze. Ohľadne záveru, že osobnosť otca nie je vhodná na zverenie maloletej do jeho starostlivosti a že matka v interakcii s inými ľuďmi môže byť nekompromisná so sklonom k jednoznačným riešeniam, znalkyňa uviedla, že tieto veci sa nevyklúčujú, matka nie je submisívna, je extrovertná, dynamická v spoločnosti. Sú u nej určité adaptačné ťažkosti, vzťahy u nej zlyhávajú, ale snaží sa stabilizovať v tomto vzťahu. Mala aj komplikované detstvo. Je u nej krčovitosť v prispôsobovaní. Môže byť radikálna a impulzívna situačne, môže sa dostať do konfliktu s impulzívnosťou T., ale je pre ňu väčšou autoritou. Otcova povaha nie je mínus, ale je to pokojná povaha, môže prejavovať rozpaky, plachosť, má tendenciu zaujímať skôr submisívnu pozíciu. T. je nátlaková v správaní, vyvíja nátlak a potom je potrebné stanovovať hranice, byť dôsledný a prejavíť určitú energiu, s týmto by mohol mať otec problém. V kombinácii s povahou T. by povaha otca mohla byť problémová. Ohľadne vhodnosti umiestnenia maloletej v sanatóriu alebo v rodine a či je umiestnenie v sanatóriu odôvodnené, znalkyňa uviedla, že zo správy psychológov, ktorú dnes počula, impulzom k umiestneniu, preliečeniu dieťaťa je doporučené psychiatriu, k čomu je potrebná návšteva matky s T.. Z dôvodov komplexných dochádza k zhoršeniu psychického stavu T., podieľajú sa na tom rodinné podmienky, okolnosti, konflikty. Preliečenie dieťaťa má taký účel, že sa mu tam stanovujú hranice, má presne určené aktivity, presne zadelený deň, má okolo seba ľudí, ktorých musí rešpektovať, je tam postarané o to, aby autorita fungovala. V domácej starostlivosti by bol problém zvládnuť jej impulzivitu, čo by vyžadovalo 24-hodinový dohľad, aby napr. neutekala z domu, nenastali situácie, že bude obeťou podvodu, zneužitia, znásilnenia, a pod. Na toto by bolo potrebné maximálne dohliadať pri domácej starostlivosti. Teraz má XX rokov, riziká sa budú stupňovať, bude tu tlak sexuálneho pudu, tieto riziká je potrebné zohľadniť. K vhodnosti vylúču maloletej pred súdom znalkyňa uviedla, že nastala by podobná situácia ako pri znaleckom vyšetrení, prejavujú sa u nej vyslovene opozitné reakcie. Treba počítat' s tým, že ona nemá reflexiu, nenahliada na svoju protichodnosť.

8. Z rodného listu č. XXX/XXXX zo dňa 02.07.2010 vyplýva, že T. W. sa narodila XX.XX.XXXX jej matkou je S. W., rodená F., narodená XX.XX.XXXX a otec je W. W., narodený XX.XX.XXXX.

9. Z lekárskej správy K.. E. F., detskej psychiatričky Detskej fakultnej nemocnice s poliklinikou D. zo dňa 10.09.2014 vyplýva, že maloletá je sledovaná v ambulancii, opakovane hospitalizovaná na odd. KDP, rovnako v PL H., LVS N. J. - pre výrazné problémové správanie, aj s agresivitou, v rámci zákl. dg. F. Mentálna retardácia ľahkého stupňa s poruchami správania, často viazaná na domáce prostredie. Hospitalizácie boli realizované po odsúhlasení lekárom - indikácia odborne posudzovaná. Dľa anamnest. údajov poruchy správania často zvýraznené po kontakte s otcom, s ktorým sa nepodarilo skontaktovať. Výpoveď pacientky na súde nie je žiadúca.

10. Z prepúšťacej správy Kliniky detskej psychiatrie Detskej fakultnej nemocnice s poliklinikou D. zo dňa 16.09.2011 vyplýva, že vzhľadom na pretrvávajúce poruchy v domácom prostredí navrhujú zmenu školy.

11. Zo správy K.. X. I. zo dňa 05.11.2014, že maloletá je trvale sledovaná na psychiatrickej ambulancii pre duševnú zaostalosť s poruchami správania, opakovane pri krízach hospitalizovaná na odd. v D. v H.. Mesačne podávané lieky do svalu tlmiace jej agresivitu, lieky užíva denne. Chorobnosť dieťaťa je veľmi malá.

12. Zo správy Detskej psychiatrickej liečebne, n.o. H. zo dňa 04.1.2014 vyplýva, že maloletá bola opakovane hospitalizovaná, posledná hospitalizácia od 07.02.2014 do 09.07.2014, v kompenzovanom stave bola prepustená do ambulantnej starostlivosti. Vo veci zmeny výchovného prostredia u maloletej liečebňa nedisponuje objektívnymi informáciami o primárnom rodinnom prostredí, nakoľko údaje o rodine majú len sprostredkovane, udané biologickou matkou. Zastávajú názor, že dané vyjadrenie je predmetom činnosti sociálnej kurately.

13. Z oznámenia o zdravotnom stave K.. K. N., pediatrického neurológa zo dňa 04.11.2014 vyplýva, že maloletá je sledovaná v neurologickej ambulancii od narodenia s dg. N. XX t gr., centrálna porucha hybnosti - diparetický sy, poruchy správania, oneskorený vývin reči. Dieťa rehabilitovalo, vyšetrené v Detskom integračnom centre.

14. Z lekárskej prepúšťacej správy DPL, n.o. H. zo dňa 09.07.2014 vyplýva, že diagnóza maloletej je F ľahká duševná zaostalosť s poruchami správania vyžadujúca liečbu a F Zmiešané poruchy správania a emócií. Opakovane hospitalizovaná, na hospitalizáciu odoslaná ambulantným pedopsychiatrom pre výraznú dekompenzáciu porúch správania pri nivelizovanom intelektu, ktoré pretrvávajú aj napriek ambulantnej pedopsychiatrickej starostlivosti, v domácich podmienkach nezávládneľná. V anamnéze zhoršenie správania v zmysle verbálnej a brachiálnej heteroagresivity, negativizmus, znížená frustračná tolerancia, afektívna regulácia správania, heteroagresivita aj na minimálny vonkajší podprahový podnet, insuficientné autoregulačné mechanizmy. Stav potencovaný pubertálnou krízou, rovnako aj retardovaným intelektom do pásma ľahkej duševnej zaostalosti.

15. Zo správy Detskej fakultnej nemocnice s poliklinikou D. zo dňa 21.01.2015 vyplýva, že maloletá bola 5 krát hospitalizovaná na Klinike detskej psychiatrie s diagnózou mentálna retardácia s poruchami správania viazanými na rodinné prostredie. Termíny hospitalizácií: 22.4.-5.5.2004, 19.8.-3.9.2004, 30.11.-9.12.2010, 12.9.-16.9.2011, 18.7.-25.7.2013.

16. Zo správy Detskej psychiatrickej liečebne, n.o. H. zo dňa 19.01.2015 vyplýva, že maloletá bola opakovane štyri krát hospitalizovaná od 09.12.2010-19.04.2011, 07.11.2011-29.02.2012, 11.05.2012-08.11.2012, 07.02.2014-09.07.2014. Hospitalizácie boli realizované na základe odporúčania ambulantného pedopsychiatra. Dôvodom všetkých hospitalizácií bol zhoršený zdravotný stav. problematické správanie, verbálna a brachiálna agresivita, ohrozovanie seba aj okolia, výbuchy zlosti, trucovanie, odmietanie hygieny, pri celkovo znížených intelektových schopnostiach.

17. Zo správy Detskej psychiatrickej liečebne, n.o. H. zo dňa 10.06.2016 vyplýva, že maloletá bola opakovane štyri krát hospitalizovaná, piata hospitalizácia prebieha od 26.01.2016, koncom mesiaca je plánové prepustenie do ambulantnej starostlivosti. Hospitalizácie boli realizované na základe odporúčania ambulantného pedopsychiatra. Dôvodom všetkých hospitalizácií bol zhoršený zdravotný stav. problematické správanie, verbálna a brachiálna agresivita, ohrozovanie seba aj okolia, výbuchy zlosti, trucovanie, odmietanie hygieny, pri celkovo znížených intelektových schopnostiach.

18. Z lekárskeho nálezu K.. X. I. zo dňa 02.03.2015 vyplýva, že anamnesticky zhoršenie behaviorálnej symptomatiky v zmysle zvýšenej dráždivosti s pohotovosťou k heteroagresivite - verbálnej aj brachiálnej, negativizmus (psychostresor- možné zmeny v zaužívanom stereotype, prebiehajúce súdne konanie, existenčné zneistenie).

19. Z vyjadrenie Liečebno-výchovného sanatória N. J. zo dňa 05.11.2014 vyplýva, že žiačka T. W. riadne dodržiava školskú dochádzku. Vymeškané hodiny má všetky ospravedlnené. Matka spolupracuje so školou a informuje sa o dosiahnutých vzdelávacích a výchovných výsledkoch. Počas školskej dochádzky do ich zariadenia sa otec T. neinformoval o jej vzdelávacích a výchovných výsledkoch a ani inak nekontaktoval triednu učiteľku (Tr. uč. K.. A. C.). Matka žiačky T. W. pravidelne kontaktuje dcéru a spolupracuje so psychologičkou. V školskom roku 2014/2015 otec maloletú nenavštívil, ani ju inak nekontaktoval. V školskom roku 2014/2015 sa otec maloletej neinformoval o jej diagnóze a psychickom

stave (Psychologička K. Z.). Pre T. W. neodporúčajú zmenu výchovného prostredia. Matka sa o ňu zaujíma, stará a navštevuje. Otec ju v zariadení navštívil 1 - krát, 29.09.2013 (návšteva v čase od 16.45 do 17.20). T. táto návšteva veľmi rozrušila, počas celého dňa kričala, ubližovala spolužiakom, používala vulgarizmy, odchádzala bez povolenia od skupiny, zlomila si okuliare (C. D. N.)

20. Z potvrdenia o návšteve školy LVS N. J. zo dňa 02.09.2014 vyplýva, že dieťa bolo prijaté rozhodnutím č. 24/2013, maloletá pravidelne počas školského roka každý mesiac odchádza k matke, otec ju v zariadení navštívil 1 krát dňa 29.09.2013 od 16:45 do 17:20 hod. T. táto návšteva veľmi rozrušila, počas celého dňa kričala, ubližovala spolužiakom, používala vulgarizmy, odchádzala bez povolenia od skupiny, zlomila si okuliare.

21. Z potvrdenia Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 14.01.2015 vyplýva, že matka peňažný príspevok na opatrovanie nepoberala ani žiadosť o peňažný príspevok nepodala. Maloletá poberá peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla vo výške 33,09 eur mesačne.

22. Z potvrdenia Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 15.01.2015 vyplýva, že matka poberá od 01/2014 prídavok na maloletú T., R., E., O. vo výške 23,52 eur mesačne, od 01/2014 poberá rodičovský príspevok vo výške 203,20 eur mesačne a od 02/2014 na maloletého N. O., ktorý jej bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti prídavok na dieťa vo výške 23,52 eur a príspevok dieťaťu zverenému do náhradnej starostlivosti vo výške 17,70 eur mesačne.

23. Z prihlášky na štúdium do odborného učilišťa alebo praktickej školy zo dňa 08.03.2016 vyplýva, že matka pre školský rok 2016/2014 vyplnila prihlášku za maloletú do 1.ročníka I.- N. C.

24. Zo správy Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava zo dňa 04.11.2014 vyplýva, že dňa 30.10.2014 prešetrili pomery v domácnosti matky, rodina obýva trojizbový obecný byt s kuchyňou a príslušenstvom. Maloletá má v domácnosti vytvorenú samostatnú izbu vybavenú štandardným nábytkom, k dispozícii má dostatok priestoru na odpočinok, hru. Maloletí chlapci majú samostatnú spoločnú izbu a malol. E. s O. majú izbu spoločne s rodičmi zariadenú klasickým nábytkom a potrebami. Hygiena v domácnosti bola počas šetrenia na požadovanej úrovni, zásoby potravín dostatočné. Matka pri pohovore uviedla, že otec platí výživné na maloletú podľa rozhodnutia súdu, t. j. minimálne výživné a nad rámec neprispieva, deťom darčeky nekupuje. Uviedla, že má zvýšené výdavky so starostlivosťou o malol. T., nakoľko maloletá má zdravotné problémy, musí užívať lieky, má zvýšené náklady na cestovné k lekárom a do školy a taktiež mesačné výdavky na školné, čo je cca 100 - 130 Eur mesačne. Maloletá podľa vyjadrenia matky navštevuje Špeciálnu základnú školu s výchovným sanatóriom v N. J., je žiačkou 9. ročníka. Zariadenie navštevuje od roku 2011, domov chodí raz do mesiaca na 3 až 7 dní. Maloletú rodina navštevuje aj v škole. Matka uviedla, že zmena školy má na maloletú dobrý vplyv, v zariadení sa deťom venujú prostredníctvom rôznych druhov terapií, majú k dispozícii termalpark, psychologické sedenia, čo v predchádzajúcom zariadení v T. nemali. Matka maloletú prehlásila do predmetnej školy na základe odporúčania K. F., psychiatricky, ktorú s maloletou navštevuje. Súhlas k prestupu dostala aj zo Psychiatrickej kliniky v H. pri T., kam chodí maloletá na liečebné pobyty podľa potreby, v prípade zhoršenia zdravotného stavu, vždy na odporúčanie lekárov. Maloletá navštevuje obvodného lekára X. I. vo C. J., K. N., neurológa v T., K. I., oftalmologičku v T., špecializovanú zubárku K. B. v T. a už spomínanú K. F., psychiatrickú na J. v D.. Matka sa ďalej vyjadrila, že styk otca s maloletou prebieha problematcky, dcéra chodí domov od otca so zmenami správania, máva záchvaty zúrivosti, vulgárne sa vyjadruje a je ťažko zvládnuteľná. Z toho dôvodu matka nesúhlasí s podaným návrhom otca, má za to, že otec nedokáže zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloletú, neprejavuje o ňu skutočný záujem, maloletú bol v zariadení navštíviť iba raz a to v septembri 2013. Tiež sa vyjadrila, že rovnako problematický je aj vzťah otca so synom R.. Maloletá bola počas šetrenia v domácnosti, nakoľko mala prázdniny, čítala si sama v izbe. Na naše otázky uviedla, že sa jej v škole páči, majú tam kone a je tam rada. Na maloletej bolo počas návštevy v domácnosti badať, že sa nespráva primerane svojmu veku, napr. počítala do tisíc, mala jednoduché detské vyjadrovanie, avšak pôsobila spokojne.

25. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Trnave zo dňa 22.01.2015 vyplýva, že dňa 21.01.2015 prešetrili pomery v domácnosti otca, ktorý žije so svojou manželkou A. W., nar. 30.XX.XXXX a jej dcérou D. F., nar. XX.XX.XXXX. Rodina obýva A. obecný byt s príslušenstvom. Manželia uviedli, že pre maloletú T. majú vytvorený priestor v detskej izbe spolu s malol. D.. Detská izba je zariadená

klasickým nábytkom, v izbe bola jedna posteľ, kde momentálne spáva D. a menší rozkladací gauč, písací stôl, skrine, akvárium s domácim zvieratkom. Otec uviedol, že v prípade, ak by maloletá žila s nimi, kúpi poschodovú posteľ, momentálne však v domácnosti nemá pre maloletú ani oblečenie či hračky, keďže k nim nechodí ani na návštevy. Ďalej sa vyjadril, že v lete sa plánujú presťahovať do rodinného domu, kde majú deti pripravené samostatné detské izby. Otec počas pohovoru uviedol, že maloletá navštevuje K.. I. vo C. J., čo sa týka malol. R., nevedel uviesť jeho obvodného lekára. Ďalej uviedol, že malol. T. okrem obvodného lekára navštevuje psychiatrickú K.. F. v D.. Otec sa vyjadril, že momentálne s deťmi nenavštevuje žiadnych lekárov, nakoľko sa s nimi nestretáva, keďže mu to matka detí znemožňuje, ale v minulosti, keď ešte spolu žili, jej so starostlivosťou pomáhal. Otec sa vyjadril, že dcéru po rozvoze v roku 2012 videl štyrikrát, nakoľko bola umiestnená matkou v roku 2012 do liečebno-výchovného sanatória v N. J., kde ju bol v septembri 2013 navštíviť. Ďalej uviedol, že dcéru náhodne stretol dvakrát vonku, nakoľko bývajú blízko seba. Po rozvoze však dcéra u otca doposiaľ neprespala, otec s ňou nenavštevoval lekárov a netrúvil dlhší čas, nakoľko mu matka v styku údajne bránila. Na našu otázku, prečo situáciu neriešil už vtedy uviedol, že nevedel ako, nevedel kam má ísť a sociálke nedôveruje, nakoľko nemá dobré skúsenosti z televízie a novin a podľa neho sú vždy uprednostňované matky. Otec bol poučený, že mal možnosť podať návrh na súd ohľadom úpravy styku, prípadne návrh na poskytnutie informácií ohľadne zdravotného stavu a iných dôležitých vecí. Otec bol poučený o aktuálnej výške minimálneho výživného, ale matka si vraj rieši sama, Otec nad rámec bežného výživného neprispieva, na Vianoce kúpil maloletej hračky, ale mu neumožnila ich maloletej odovzdať. Otec po podaní návrhu maloletú navštívil trikrát, naposledy v novembri 2014, kedy ju bol navštíviť v N. J., matka mu v styku s maloletou bráni a zakázala pracovníkom sanatória poskytovať mu informácie. Vzťah s maloletým R. otec definoval ako problematický, nemajú ho vytvorený, nakoľko je údajne ovplyvňovaný matkou, stretávajú sa len náhodne, maloletý sa mu vyhýba a uteká od neho. Otec sa vyjadril, že problémy s bývalou manželkou sú dlhodobého charakteru a nastali, keď sa zoznámil s terajšou manželkou, ktorá bola kamarátkou bývalej manželky a pomáhala im so strážením detí. Maloletá jeho terajšiu ženu pozná a jeho manželka je schopná sa o maloletú riadne sa postarať. Dcéra chce zabezpečiť dennú starostlivosť a nie ako matka, ktorá dcéru umiestnila do sanatória. Vyjadril sa, že by maloletú prehlásil naspäť do školy v T., ktorá má rovnaké zameranie ako liečebno-výchovné sanatórium a záľuby ako napr. kone by jej zabezpečovali v rámci voľného času. V čase návštevy bola hygiena v domácnosti na požadovanej úrovni, domácnosť bola čistá, uprataná. Počas šetrenia bola v domácnosti aj maloletá D., ktorá sa hrala vo vedľajšej izbe, bola pekne a čisto upravená.

26. Z komplexnej správy LVS N. J. zo daň 04.02.2015 vyplýva, že maloletá navštevuje školu od 3.9.2012. Aktuálne navštevuje X. ročník, vzdelávací variant B. Pravidelne chodí k lekárovi (depotná liečba). Domov chodí podľa bodového hodnotenia a dohody s matkou, na prázdniny a sviatky. Matka sa každý raz pri príchode informuje a konzultuje s triednou učiteľkou, psychologičkou, zdravotnou sestrou a vychovávateľmi ako sa T. učí a správa. Otčim D. S. v roku 2013 prišiel na vianočné vystúpenie, ktoré ho veľmi dojalo. Jeho záujem o vystúpenie T. veľmi emotívne prežívala. Často sprevádza p. S. a komunikuje so zamestnancami. Niekoľkokrát prišla p. S. aj so svokrou (matkou D. S.). Otec prvýkrát navštívil T. dňa 29.9. 2013 - neohlásené. Predtým, ani potom nekontaktoval triednu učiteľku, vychovávateľku, psychologičku za účelom získania informácií o výchovno-vzdelávacích výsledkoch. Od 6. novembra 2014 komunikuje s vedením školy a prostredníctvom e-mailu si dohodol termín návštev. T. navštívil dvakrát: 15.11.2015 a 28.11.2015. Okrem návštev otec s T. nekomunikoval telefonicky, písomne, neposlal jej žiaden balík, nezaujímal sa o jej výchovno- vzdelávacie výsledky. Z ich strany mu bolo umožnené prísť a informovať sa o výchovno- vyučovacích výsledkoch

27. Z charakteristiky a hodnotenia výchovno-vzdelávacích výsledkov v 1. polroku v šk. roku 2014/2015 vyplýva, že T. je žiačkou X.ročníka C N. J.. Vzhľadom na jej postihnutie a priemerné vyučovacie výsledky vyžaduje viac individuálneho prístupu. Vzdeláva sa vo variante B, podľa plánov X. ročníka, variantu B pre SZS, pre daný školský rok. Adaptácia v novom triednom kolektíve prebehla s menšími problémami. T. má myslenie konkrétne, úlohy rieši typom: pokus- omyl. Abstrakciu má oslabenú a priestorovú orientáciu veľmi slabú. V úvode vyučovania sa dokáže sústrediť, postupne sa jej pozornosť oslabuje, rýchlo sa unaví. Chápavosť inštrukcií má zníženú - potrebný je názorný výklad, aj potom pracuje pod dohľadom. Sťažené má chápanie súvislostí jednotlivých vecí a javov, pochopenie príčin a následku. Nerozumie zadaným úlohám bez viacnásobného individuálneho vysvetlenia. Potrebuje dohľad, usmernenie, individuálny prístup, povzbudzovanie a motivovanie k činnosti. Je potrebné častejšie jej striedať činnosti a zadávať jej úlohy, pri ktorých je predpoklad úspešnosti. Úroveň čítania stagnuje, súvislý text číta po slabikách, neorientuje sa v texte, niekedy si domýšľa čítané slová,

častočne reprodukuje obsah prečítaného textu. Grafický prejav je ťažko čitateľný, až nezrozumiteľný. T. sa dokáže orientovať v číselnom rade 0- 100 a mechanicky počíta do 100. Porovnávanie čísel do 100 s pomocou zvláda. Sčítuje a odčítuje pomocou názoru a s pomocou v obore do 100 bez prechodu cez základ (počíta pomocou prstov a počítadla). Je potrebné ju usmerňovať pri zmene znamienka (+, -) v príkladoch. Potrebuje pomoc pri riešení slovných úloh a rozlišovaní geometrických tvarov. T. je v kolektíve spolužiakov už obľúbenejšia, ale k spolužiakom sa naďalej správa direktívne. Spolužiakov upozorňuje, ako by sa mali správať, ale sama to nedodržiava. Citlivo reaguje na podnety okolo seba, niekedy ju k výbuchu zlosti vyprovokuje nezáväzný rozhovor spolužiakov, alebo ju rozplače pesnička, vtedy má tendenciu spolužiakom a dospelým odvrávať, vedome klamať, používať vulgárne slová. Po upokojení a usmernení sa ospravedlní, ale všetko je len krátkodobé. Z neúspechu obviňuje svoje okolie. Na pokyny a upozornenia dospelého nie vždy správne reaguje, treba jej vysvetľovať, objasňovať a opakovať správne vzorce správania. Podľa doterajšieho vývinu a dosiahnutých výchovno- vzdelávacích výsledkov usudzujú, že T. je schopná zvládnuť učivo X. ročníka, variantu B ŠZŠ. Dobré známky, pochvaly a body ju motivujú k lepším výkonom. Po viacnásobnom vysvetlení učiva dokáže pracovať pod dohľadom, je potrebná neustála kontrola, povzbudzovanie, usmerňovanie, individuálny prístup, častá zmena činností a vhodná motivácia. Dôležité je, aby zažívala pocit úspechu. Vzhľadom na jej osobnostné, povahové vlastnosti a problematickejšie správanie počas školského roka, odporúčajú aj naďalej sa vzdelávať ŠZŠ.

28. Z polročného hodnotenia správania dieťaťa v školskom roku 2014/2015 zo dňa 23.01.2015 vyplýva, že na pobyt si veľmi ťažko zvykala. Jej najväčšou túžbou bolo ísť domov, žiarila na svoje mladšie sestry. Jej správanie bolo veľmi problémové. Bola vysoko konfliktná, vulgárna, nadmerne hlučná a verbálne aj fyzicky agresívna. Disciplíne sa prispôbovala váhavo, často odmietala činnosti, robila všetko naopak. Nechcela sa prispôbiť požiadavkám kolektívu. Prudko menila nálady, jej správanie bolo negatívne až depresívne (vykrikovala, že ju nikto nechápe a nemá rád a že nechce žiť). Začala byť agresívna aj voči sebe, búchala si hlavu a ruky o stenu. Postupne sa začala prispôbovať dennému režimu a rešpektovať požiadavky. Medzi deťmi nebola obľúbená, aj keď mala rada ich spoločnosť. Príčinou bola jej hlučnosť, verbálna agresivita a vyvolávanie konfliktov, napr. tým, že sa starala do problémov detí (aj keď veľakrát s dobrým úmyslom). Jej správanie bolo aj naďalej veľmi problémové. Kričala a na akýkoľvek podnet z okolia reagovala neprimeranou verbálnou agresivitou. Bola impulzívna a niekedy neodhadla zmysel rozhovoru. Často prudko menila náladu, pri zlom naladení bola odmietavá, trucovitá, hašterivá a vyvolávala konflikty. Ak mala dobrú náladu, bola milá, prítulná a zapájala sa do výchovných činností. Rada sa zdržiavala v blízkosti dospelšej osoby, vedela vyjadriť svoje myšlienky, želania a túžby. Upútavala na seba pozornosť neustálym kladením otázok. Preferovala svoje obľúbené témy, mala bohatú fantáziu a predstavivosť. Často rozprávala rôzne životné príbehy tak presvedčivo, ako keby ich sama zažila. Keďže niekedy skĺzla pri rozprávaní do nereálnych tém, bolo ju potrebné vrátiť do reality. Rovnako bolo potrebné rozprávať sa s ňou o blízkych a objasňovať jej pozitívne vzťahy v rodine. Citlivo reagovala na podnety ľudí okolo seba, potrebovala poznať jasné pravidlá pri práci, hre aj správaní. Preto bolo nutné organizovať jej činnosti a plánovať aktivity, aby neskĺzla do nevhodného správania voči deťom či dospelým. Do výchovných činností sa zapájala, hoci je manuálne menej zručná. Obľubovala výtvarné činnosti, práce s papierom, lepenie a pod. Prácu sa snažila vždy dokončiť, tešila ju aj bavila. Hudba ju upokojovala, no smutné pesničky ju dokázali rozčliviť a rozplakať. Mala rada spoločenské a pohybové hry, pravidlá sa snažila dodržiavať. Je veľmi pohodlná a lenivá. Málo sa zapájala do pracovných činností spojených s upratovaním (zametanie, umývanie riadu, hrabanie lístia a pod.). Začala odmietat' PNV, zostala agresívna, a niekedy si domácu úlohu ani po motivácii nespravila. I naďalej mala veľké nedostatky v hygiene, nakoľko je veľmi povrchná, málo trepezlivá a lenivá. Chodila neupravená, neprezliekala sa. Mala veľký neporiadok v osobných veciach, často ich strácala. Pri všetkých činnostiach je potrebný individuálny láskavý prístup, usmernenie, pomoc a kontrola. Pozitívne na ňu vplývala pochvala, vyzdvihnutie kladných vlastností a aktivít. Pre poruchy správania vyžaduje neustály dozor, kontrolu, usmernenie a individuálny citlivý prístup. Odporúčajú, aby naďalej navštevovala ŠZŠ pri LVS, nakoľko režim s celodennou starostlivosťou, bodovým hodnotením a pevne stanovenými hranicami ju môžu motivovať k ďalšiemu napredovaniu.

29. Z psychologickkej správy o dieťaťi: T.. W. zo dňa 27.01.2015 vyplýva, že T. dosahuje dobré vyučovacie výsledky, na zadaných úlohách usilovne pracuje. Vyhľadáva kontakt s dospelými. S deťmi nenadväzuje dôverné kamarátske vzťahy. V kolektíve detí vyvoláva konflikty, je voči nim impulzívna, autoritatívna, poučujúca, plačlivá. T. stále používa neprimerane často a automaticky vulgarizmy- verbálna agresia. Ide o náhle rozčúlenie, kedy nadáva, kritizuje, zvýši hlas. Striedanie hnevu so záchvatmi plaču. Väčšinou chce pútať pozornosť. Keď v nej odznie prvotný hnev, často sa začne pomedzi nadávanie usmievať.

V situáciách, keď je v afekte, je najlepšie oddeliť ju od skupiny, nechať ju vyrozprávať a zamestnať nejakou činnosťou, rýchlejšie sa upokojí a zmení náladu. Prejavuje intenzívny záujem o chlapcov. Často opúšťa skupinu. Má rýchle striedanie nálad. Pretrvávajú znížené hygienické návyky. T. je komunikatívne dievča. Kontakt nadväzuje spontánne. Na stretnutiach aktívne spolupracuje. V individuálnom prístupe je milá, zhovorčivá, vyžadujúca pozornosť. Vzhľadom na jej postih je verbalizácia na dobrej úrovni, dokáže presne pomenovať svoje pocity a požiadavky. Priestorová orientácia je veľmi slabá. T. má oslabenú pamäť, často sa utvrdzuje v podobe stereotypných otázok. T. má tendencie skresľovať realitu, často sa jej mieša fantázia so skutočnosťou. Jej vierohodnosť výpovedí je výrazne znížená. T. má pomalé psychomotorické tempo. Motorika je narušená. Myslenie má však zamerané egocentricky, v každej aktivite sa premietajú tie isté vzorce (kedy pôjde domov, chlapci). Rada si stanovuje ciele. Je však potrebné usmerňovať ju v jeho napĺňaní. Zamýšľa sa nad svojou budúcnosťou, rozoberáme aké má možnosti. Je potrebné jej jasne stručne vysvetľovať, nesprávne si vykladá počuté. Spolupráca s rodičmi je veľmi dobrá. T. pravidelne navštevujú. Zaujímajú sa o jej správanie aj vyučovacie výsledky. Informujú nás aj o dianí doma. Motivujúco na ňu pôsobí telefonická a hlavne e-mailová komunikácia s matkou a otčimom. Otec od začiatku školského roku navštívil T. dvakrát, neinformoval sa o aktuálnom psychickom stave, správaní a prežívaní T..

30. Z komplexnej správy LVS N. J. zo dňa 29.04.2016 vyplýva, že maloletá navštevuje školu od 3.9.2012. Aktuálne navštevuje XX. ročník, vzdelávací variant B. Pobyt v sanatóriu, ako aj následná zmena zariadenia je na zákonnom zástupcovi dieťaťa. Pravidelne chodí k lekárovi (depotná liečba). Domov chodí podľa bodového hodnotenia a po dohode s matkou, na prázdniny a sviatky. Matka sa každý raz pri príchode informuje a konzultuje s triednou učiteľkou, psychologičkou, zdravotnou sestrou a vychovávateľmi ako sa T. učí a správa.

31. Z charakteristiky a hodnotenia výchovno-vzdelávacích výsledkov v 1. polroku v šk. roku 2015/2016 vyplýva, T. je žiačkou XX. ročníka ŠZŠI N. J.. Vzhľadom na jej postihnutie a priemerné vyučovacie výsledky vyžaduje viac individuálneho prístupu. Vzdeláva sa podľa plánov XX. ročníka variant B pre ŠZŠ. Adaptácia v novom triednom kolektíve prebehla s menšími problémami. Myslenie je veľmi konkrétne, abstrakcia a priestorová orientácia je oslabená. Sústredenie a pozornosť pri práci postupne oslabuje, rýchlo sa unaví. Chápanie inštrukcií je znížené, potrebuje názor a dohľad pri práci. Chápanie súvislostí jednotlivých vecí a javov, pochopenie príčin a následkov je sťažené, nerozumie zadaným úlohám bez viacnásobného individuálneho vysvetlenia. Potrebuje usmernenie, individuálny prístup, povzbudzovanie, častejšie striedanie činností. Úroveň čítania stagnuje, súvislý text číta po slovách, v texte sa neorientuje, domýšľa si čítané slová, ale textu rozumie. Obsah reprodukuje, odpovedá na otázky jednoduchými i rozvitými vetami. Grafický prejav je ťažko, takmer vôbec nečitateľný. Orientuje sa v číselnom rade do 1000, zvláda porovnávanie, sčítovanie a odčítovanie čísel do 1000 (s menšími chybami). Pracuje pomocou názoru (prsty). Pri zmene matematickej operácie sa potrebuje uistiť, či má sčítovať alebo odčítovať. Potrebuje pomoc pri riešení slovných úloh. Sebaobslužné a základné hygienické návyky má osvojené, ale nedodržiava ich. V osobných a v školských veciach máva neporiadok, nedbá o svoj zovňajšok. Treba ju neustále kontrolovať a usmerňovať. Podľa dosiahnutých výsledkov je možné predpokladať, že učivo XX. ročníka zvládne. Dobré známky, pochvaly ju motivujú k lepším výkonom. Trepezlivo a snaživo pracuje po viacnásobnom vysvetlení učiva a pod dohľadom. Nutné je povzbudzovanie, usmerňovanie, individuálny prístup, častá zmena vhodných činností a správna motivácia (pocit úspechu). Vzhľadom na jej osobnostné, povahové vlastnosti a problematiku správanie počas školského roka, odporúčajú aj naďalej sa vzdelávať SZS.

32. Z vyjadrenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Trnave zo dňa 05.05.2015 vyplýva, že rodičia absolvovali na RPPS jednu dyadickú konzultáciu. Z komunikácie rodičov bolo zjavné, že ich rodičovský vzťah je vysoko konfliktný. Matka s návrhom otca nesúhlasí, apeluje psychickým zdravotným stavom maloletej, vyjadreniami lekárov, ktoré podľa nej nie sú otcovi zrozumiteľné. Otec nemá o maloletej dostatočné informácie. Zdravotný stav maloletej si vyžaduje neustálu opateru, nemôže ísť sama ani von, lebo má veľmi nízky orientačný zmysel. Aj letné prázdniny sú problém, lebo maloletá vyžaduje neustály dohľad. Nevylučuje o otca ani finančnú motiváciu. Otec si naopak myslí, že maloletá je matke na príťaž a preto matka v jej prípade volí internátne školy a nie priamu starostlivosť. Otec by chcel, aby mohla denne študovať a zároveň aby mala vytvorené rodinné zázemie. Ohľadne styku otca s maloletou matka najprv tvrdila, že styk otca s maloletou by bol pre ňu jej rodinu likvidačný, lebo v minulosti po návrate od otca vulgárne nadávala a odvolávala sa na to, že jej to kázal otec. Neskôr pripustila možnosť dohody

o styku po ukončení súčasnej školy v prípade, že by bola natrvalo umiestnená v zariadení pod stálym dozorom a bola by kontrolovaná.

33. Z polročného hodnotenia dieťaťa v šk. roku 2015/2016 zo dňa 23.01.2016 vyplýva, že adaptácia prebehla dobre, T. sa do školy tešila, bola veselá, komunikatívna a spočiatku k deťom priateľská. Jej správanie bolo však i naďalej veľmi problémové. Rýchlo sa dala vyprovokovať k verbálnej aj fyzickej agresivite a následne sa len ťažko upokojovala. Dôsledky svojho negatívneho konania si neuvedomovala. Prudko menila nálady, jej správanie bolo negatívne až depresívne (vykrikovala, že ju nikto nechápe a nemá rád a že nechce žiť). Niekedy agresiu otočila aj voči sebe a búchala si hlavu o stenu. Disciplíne sa prispôbovala len váhavo, často odmietala činnosti a robila všetko naopak. Nechcela sa prispôbiť požiadavkám kolektívu, niekedy odchádzala od skupiny bez uvedenia dôvodu. Sama si nedokázala nájsť žiadnu zmysluplnú aktivitu, preto bolo potrebné jej činnosť koordinovať a plánovať, aby neskĺzla do nevhodného správania. Citlivo reagovala na podnety z okolia, veľakrát bola „plačlivá“ a dožadovala sa častejších odchodov domov. Rozprávala o nereálnych príbehoch, ktoré údajne mala zažiť. Dieťa bolo zaradené na hipoterapiu, canisterapiu, tvorivé dielne, arteterapiu, krúžok výtvarný, dramatický. T. správanie bolo veľmi problémové a za posledné obdobie sa rapidne zhoršilo vo všetkých oblastiach. Bola neprimerane hlučná, nepokojná, všetko riešila nadmerným krikom, vulgarizmami. V kolektíve detí pôsobila veľmi rušivo, čím vyvolávala konflikty. Počas dňa niekoľkokrát menila náladu, z plaču prechádzala do smiechu a naopak. Tieto prejavy sa čoraz viac stupňovali. Keď bola pesimisticky naladená, bola agresívna verbálne aj fyzicky a mala sebapoškodzujúce sklony (búchala si hlavu o stenu, trhala si vlasy). V takomto stave často vulgárne nadávala na svoju rodinu. Veľmi ťažko sa upokojovala, potrebovala pomoc a usmernenie dospeléj osoby. Spúšťačom takéhoto nevhodného správania bola veľakrát požiadavka na odchod domov. Žila vo svete fantázie, vymýšľala si rôzne nereálne príbehy, o ktorých tvrdila, že ich zažila. V individuálnom kontakte s dospelou osobou (pokiaľ sa s ňou rozprávala o obľúbenej téme) bola veľmi milá, vedela prejavovať pozitívne emócie. Keď bola dobre naladená (čo bolo málokedy), vedela byť prítulná a dobrosrdečná. Vtedy sa zapájala aj do výchovných činností (kreslila, spievala a počúvala hudbu), aj keď oveľa zriedkavejšie ako po minulé roky. Prácu málokedy dokončila, aj napriek vhodnej motivácii a povzbudeniu dospeléj osoby. Na pokyny a upozornenia dospelého nie vždy správne reagovala, bolo potrebné jej vysvetľovať a opakovať správne vzorce správania. Pri všetkých činnostiach musela byť silne motivovaná, povzbudzovaná a potrebovala časté opakovanie inštrukcií a dohľad dospelého. Vyžadovala si citlivý prístup, pocit istoty a bezpečia. PNV odmietala, potrebovala individuálnu pomoc, niekedy si úlohy ani nevypracovala. Nedbala o svoj zovňajšok, hygienické návyky mala na slabšej úrovni. Mala veľký neporiadok v osobných veciach.

34. Z potvrdenia o príjme otca u zamestnávateľa A. zo dňa 16.02.2015 vyplýva, že čistá priemerná mesačná mzda otca za 01/2014 - 10/2014 bola 624,46 eur.

35. Z potvrdenia p príjme A. S. u zamestnávateľa K. zo dňa 15.01.2015 vyplýva, že jeho čistý priemerný mesačný príjem za rok 2014 bol 420,33 eur, vyplatené diety boli priemerne vo výške 1116,92 eur mesačne.

36. Z návrhu dohody matky o styku otca s maloletou zo dňa 11.03.2015 vyplýva, že matka je ochotná pristúpiť na dohodu o styku otca s maloletou, pričom týmto požaduje od otca, aby oznámil jeho predstavu o styku s maloletou, rešpektujúc jej zdravotný stav a taktiež práv matky na styk maloletou.

37. Zo žiadosti otca o uvoľnenie zo zamestnania zo dňa 02.09.2003 vyplýva, že otec žiadal vedenie spoločnosti P. o umožnenie skoršieho odchodu z pracoviska v rozsahu 2 hodín týždenne, pretože manželka diaľkovo študuje a on sa musí postarať o dve maloleté deti. Uvedený čas je ochotný nadpracovať.

38. Z potvrdenia o príjme A. W. u zamestnávateľa Z. zo dňa 11.09.2014 vyplýva, že jej čistá priemerná mesačná mzda za 01/2014 až 08/2014 bola 530,16 eur.

39. Z písomného vyjadrenia W. J. na č.l. 55 vyplýva, že je bývalým manželom matky, že maloletej pomáhal s domácimi úlohami a na jej výchove sa podieľal viac ako matka. Počas pobytu maloletej v PL H. navrhol, aby maloletú vzali domov na Vianoce, čo matka odmietla s tým, že by to narušili liečbu. T. najviac potrebovala materinskú lásku, ale zo strany matky ju vôbec nedostávala. Matka proti bývalému manželovi štvála deti. Vzťahy R. a T. boli na veľmi zlej úrovni, nedokázal pochopiť jej ochorenie. Po

ich rozvode bola matka opäť zasnúbená a po pol roku rozídená. Maloletá potrebuje skutočnú rodinu a nie matku, ktorá neustále strieda mužov, nedáva deťom kvalitnú výchovu a hlavne lásku, ktorú deti potrebujú. U svojho nevlastného otca W. W. to aj dostane.

40. Zo svedeckého listu I. K. vyplýva, že matka sa vyjadrila, že keď je maloletá na východe, má od nej pokoj a môže si užívať. Matka proti otcovi poštvála aj R., vulgárne sa vyjadrovala v jeho prítomnosti, viackrát bila T. hlava nehlava napriek tomu, že neurobila nič zlé, zlé urobil R.. Maloletá matke viackrát ušla.

41. Z listu matky na č.l. 68 vyplýva, že týmto nepovoľuje akýkoľvek kontakt, či už osobný alebo telefonický, písomný, nakoľko na základe rozhodnutia Okresného súdu Trnava styk otca s maloletou nie je upravený súdom.

42. Z listu otca zo dňa 16.12.2014 vyplýva, že žiadal matku o povolenie návštevy maloletej v čase Vianočných prázdnin v jeho domácnosti od 26.12.2014 do 1.1.2015.

43. Z potvrdenia Špeciálnej základnej školy internátnej, I. X, T. zo dňa 19.12.2014 vyplýva, že v prípade záujmu o umiestnenie maloletej má škola voľné miesto.

44. Z listu A. W. na č.l. 217 vyplýva, že s matkou maloletej boli kamarátky, teraz je manželkou otca maloletej. Počas pobytu matky v R. varovala R., tento si rozumel aj s jej dcérou D., aj T.. Matka zvažovala, že v R. ostane a deti nechá na I.. Matka klame o tom, že maloletá je nevládnuteľná a že im môže ublížiť. Keď maloletú varovala, nikdy u nej agresiu nevidela, provokoval ju len brat R.. Matka neumožňuje akýkoľvek kontakt otca s maloletou. Pre maloletú majú vybavenú školu, denné štúdium, bude tak v prostredí rodiny a nie v ústave, kam ona vôbec nepatrí. Zdravotný stav sa jej určite polepší, keď bude cítiť lásku a teplo domova.

45. Z listu K. R. na č.l. 219 vyplýva, že je bývala suseda rodičov a niekoľko krát maloletú varovala. Maloletá sa správala ako mladá dáma, žiadny problém nebol. T. je milá, šikovná, rozumná. Zaslúžila by si normálne rodinné zázemie, ktoré nájde u W.. T. vôbec nie je nevládnuteľná, to matka z nej robí choré dieťa, odstrkuje ju, nechová sa k nej ako matka, vrieska po nej. Keď maloletá dovŕši 18 rokov, dá ju do ústavu, čím sa matka chváľila. Preto dúfa, že maloletá už nebude viac trpieť v ústavoch a bude umiestnená do rodiny svojho otca, kde dostane všetko, čo jej chýba, najviac láska a porozumenie.

46. Z čestného prehlásenia O. T. zo dňa 02.03.2016 vyplýva, že otec v období cca 2. polovice r. 2010 až 1. polovice r. 2011 nemal záujem o svoju nevlastnú dcéru T., nebrával ju na výlety, nekupoval darčeky a pod. Odôvodňoval to tým, že ju nevláda.

47. Zo znaleckého posudku znalkyne N.. J. H., znalca z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí, klinická psychológia dospelých č. 02/2016 vyplýva, že maloletá nemá silne fixované väzby na svojich rodičov, jej citové väzby sú v globále plytké a veľmi menlivé, mení ich podľa situácie, podľa svojej fantázie a tiež v kontexte získania výhod. Maloletá nepreferuje žiadneho z rodičov, jej prípadné preferencie sú len dočasné, založené na báze momentálneho impulzu. Matka má pozitívny citový vzťah k T., uvedomuje si však jej problémy, má náhľad na jej znížený adaptačný potenciál a jej ťažko regulovateľné správanie, uvedomuje si dopad jej správania na celú rodinu. Matka zvažuje opatrenia, ktorými by sa dalo minimalizovať riziko zneužitia T. napr. pre finančné podvody a pod. Otec má tiež pozitívny citový vzťah k T.. Na jej poruchy správania nahliada len v kontexte s nestabilným rodinným prostredím, nestabilným rodinným zázemím. Má tendenciu problémy T. bagatelizovať a idealizovať svoje možnosti vzhľadom k ich zvládaniu. Vzájomný vzťah medzi rodičmi mal. T. je tenzný a konfliktný. Otec považuje matku za egocentrickú a netrepezlivú z hľadiska výchovy detí, z jeho pohľadu nie je schopná pre T. vytvoriť rodinné zázemie. Matka sa domnieva, že otec si idealizuje okolnosti výchovy T., z jej pohľadu by starostlivosť o ňu nevládol. Vyčíta mu, že sa nezaujíma o svojho biologického syna R., nemá tiež spracovanú skutočnosť, že terajšou manželkou otca je jej bývalá priateľka. Napätý a konfliktný vzťah rodičov zaťažuje adaptačný potenciál mal. T., ešte viac jej destabilizuje vzťahové väzby, dezorientuje ju ohľadne jej väzieb k vzťahovým osobám a posilňuje impulzívne prejavy v správaní. Obaja rodičia majú rovnaké intelektuálne predpoklady. Matka reálnejšie pristupuje k osobnostnému potenciálu mal. T., k možnostiam výchovného pôsobenia na ňu, hoci ona sama je ťažšie prispôsobivá,

ťažšie realizuje kontrolu svojich impulzov, čo znamená, že situačne môže dôjsť medzi matkou a dcérou ku konfliktom. Pre T. je však väčšou autoritou ako otec W. (resp. otčim). Osobnosť otca (otčima) je uzavretá (introvertovane zameraná) s rysmi plachosti, ostýchavosti, s tendenciou zaujímať skôr submisívnu pozíciu, čo by mohlo byť prekážkou v starostlivosti o probandku s poruchami správania. Vzťah mal. T. k matke, či k otcovi nie je nikým ovplyvňovaný. Mal. T. však má podľa možností svojho deficitného intelektu vedomosť o tenznom, konfliktnom vzťahu rodičov, vie, že nie sú voči sebe ústretoví, vie, že každý z nich má o druhom rodičovi negatívnu mienku. T. prežíva preto intrapsychický konflikt, ktorý posilňuje diagnostikované poruchy správania, ktoré na báze retardovanej mentálnej kapacity nie sú dostatočne korigované a ovládané. Mal. T. je v starostlivosti matky, navštevuje Špeciálnu ZŠ s výchovným sanatóriom v N. J., XX. ročník, domov chodí raz do mesiaca na 3-7 dní. Dľa matky v tomto sanatóriu môže byť do 18 rokov jej veku. Matka potom zvažuje spoluprácu s inou inštitúciou zameranou na dospelých. Otec sa s T. nestretol už asi tri štvrté roka, upravený styk zatiaľ nemá. Zmena súčasného výchovného prostredia by nebola v prospech mal. T.. T. impulzívne mení svoje želania ohľadne výchovného prostredia. Je vhodnejšie ponechať mal. T. v osobnej starostlivosti matky, nakoľko matka reálnejšie nahliada na jej zdravotný stav, nahliada na to, ako poruchy správania zhoršujú jej adaptačný potenciál. Matka je pre T. väčšou autoritou ako otec (resp. otčim). Z traumatizujúcich okolností možno uviesť: rozvod rodičov, informácia o biologickom otcovi, prežívanie jeho nezáujmu o ňu, napätý vzťah medzi matkou a otcom W., ťažšie sa adaptuje na každú zmenu, je nevyspytateľná ohľadne správania sa k malým sestram. Nerozlišuje spoľahlivo realitu od fantázie, ľahko by sa mohla dostať do vzťahových problémov s rizikom otehotnenia, mohla by byť zneužitá pre finančné účely (napr. pôžička na jej meno) a pod. Možnosti ochrany súvisia s nutnosťou dohľadu, v jej živote je potrebná štruktúra, pravidlá, presný režim za spolupráce s odborníkmi.

48. Z obsahu spisu Okresného súdu Trnava spisová značka 8C/105/2010 súd zistil, že rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 8C/105/2010-29 zo dňa 21.09.2010 súd manželstvo rodičov rozviedol a schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej bola maloletá T. a maloletý R. zverení do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach. Otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletej T. sumou 25,38 eur mesačne a na maloletého R. sumou 100 eur mesačne. Súd schválil rodičovskú dohodu o úprave styku otca s maloletým R., styk otca s maloletou neupravil.

49. Z obsahu spisu Okresného súdu Trnava spisová značka 11P/11/2016 súd zistil, že dcéra otcovej terajšej manželky A. W., maloletá D. F., ktorá žila s otcom a jeho manželkou v spoločnej domácnosti, bola rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 11P/11/2016-90 zo dňa 23.06.2016 zverená do osobnej starostlivosti otca, nakoľko maloletá nechcela bývať v domácnosti matky, matka s dcérou mali neustále konflikty týkajúce sa školy, hygieny a poriadku, maloletá odmietala plniť pokyny a pravidlá matky, bola vzdorovitá, plačlivá. Na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Trnave maloletá D. uviedla, že matka sa k nej veľmi zle správa, bije ju, nadáva jej, čo matka v konaní popierala. Maloletá D. začala navštevovať psychológa.

50. Z obsahu spisu Okresného súdu Trnava spisová značka 10Nc/1234/2000 súd zistil, že otec dňa 17.04.2000 uznal otcovstvo k maloletej T. F., narodenej XX.XX.XXXX a priezvisko dieťaťa bude W..

51. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

52. Podľa ustanovenia § 26 Zákona o rodine ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

53. Podľa ustanovenia § 36 ods. 1 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

54. Podľa ustanovenia § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to

vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24 < sa použijú primerane.

55. Podľa § 163 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku rozsudky o výchove a výžive maloletých detí a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

56. Pri rozhodovaní o zmene úpravy výkonu rodičovských opráv a povinností súd porovná okolnosti dôležité pre určenie v čase skoršieho rozhodnutia ako aj nového rozhodnutia a zisťuje, či sa podstatne zmenili, a či ide o zmenu, ktorá je spôsobilá privodiť potrebu novej úpravy výkonu rodičovských opráv a povinností.

57. Na základe skutkových zistení v prejednávanej veci mal súd preukázané, že o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej bolo naposledy rozhodnuté rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 8C/105/2010-29 zo dňa 21.09.2010, ktorým súd manželstvo rodičov rozviedol a schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej bola maloletá T. a maloletý R. zverení do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach. Otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletej T. sumou 25,38 eur mesačne a na maloletého R. sumou 100 eur mesačne. Súd schválil rodičovskú dohodu o úprave styku otca s maloletým R., styk otca s maloletou T. neupravil. Otec dňa 17.04.2000 uznal otcovstvo k maloletej T., hoci nie je jej biologickým otcom. Maloletej bola diagnostikovaná mentálna retardácia ľahkého stupňa s poruchami správania, maloletá v čase ostatnej úpravy navštevovala 5. ročník Špeciálnej základnej školy internátnej v T. a od pondelka do piatku bývala na internáte. V období do rozvodu manželstva bola maloletá hospitalizovaná na Klinike detskej psychiatrie Detskej fakultnej nemocnice s poliklinikou v D. s diagnózou mentálna retardácia s poruchami správania viazanými na rodinné prostredie a to od 22.4.-5.5.2004 a od 19.8.-3.9.2004. Matka pracovala ako upratovačka a čašníčka s príjmom 500 eur mesačne, otec pracoval ako zvärač s príjmom 546 eur. Matka mala čase ostatnej úpravy vyživovaciu povinnosť k maloletej T. a maloletému R., rovnako ako otec.

58. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že maloletá v súčasnosti navštevuje Špeciálnu základnú školu internátnu pri Liečebno-výchovnom sanatóriu v N. J., XX. ročník, matka ju pravidelne 1 x za mesiac berie domov na 3 až 7 dní, na sviatky a prázdniny, pravidelne ju navštevuje, telefonuje jej. Maloletá je toho času v domácnosti matky, kde bude tráviť letné prázdniny. V novom školskom roku ju matka bude brávať domov každý druhý víkend. Matka riadne spolupracuje so školou, vždy pri príchode sa informuje a konzultuje s triednou učiteľkou, psychologičkou, zdravotnou sestrou a vychovávateľkou. Zmenu školy navrhli lekári KDP A. fakultnej nemocnice v prepúšťacej správe vzhľadom na pretrvávajúce poruchy v domácom prostredí. Maloletá bola hospitalizovaná na Klinike detskej psychiatrie Detskej fakultnej nemocnice s diagnózou mentálna retardácia s poruchami správania viazanými na rodinné prostredie v termínoch 22.4.-5.5.2004, 19.8.-3.9.2004, 30.11.-9.12.2010, 12.9.-16.9.2011, 18.7.-25.7.2013. Maloletá bola hospitalizovaná v Detskej psychiatickej liečebni, n.o. H. v termínoch 09.12.2010-19.04.2011, 07.11.2011-29.02.2012, 11.05.2012-08.11.2012, 07.02.2014-09.07.2014, od 26.04.2016 do júna 2016. Hospitalizácie boli realizované na základe odporúčania ambulantného pedopsychiatra a dôvodom všetkých hospitalizácií bol zhoršený zdravotný stav, problematické správanie, verbálna a brachiálna agresivita, ohrozovanie seba aj okolia, výbuchy zlosti, trucovanie, odmietanie hygieny, pri celkovo znížených intelektových schopnostiach. Maloletá je trvale sledovaná v psychiatickej ambulancii, neurologickej ambulancii a má predpísanú medikamentóznú liečbu. Matka je toho času vydatá, pribudli jej dve vyživovacie povinnosti a to k maloletej E. a maloletej O., s ktorou je na rodičovskej dovolenke a bývajú v trojizbovom obecnom byte, v ktorom má maloletá T. vytvorené vhodné podmienky. Otec býva v rodinnom dome, je tiež ženatý a s manželkou očakávajú v septembri narodenie dieťaťa a tiež majú vytvorené pre maloletú vhodné podmienky. Do začiatku tohto roka žila s nimi v spoločnej domácnosti aj dcéra jeho manželky D. F.. Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 11P/11/2016 súd zistil, že dcéra otcovej terajšej manželky A. W., maloletá D. F., ktorá žila s otcom a jeho manželkou v spoločnej domácnosti, bola rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 11P/11/2016-90 zo dňa 23.06.2016 zverená do osobnej starostlivosti otca, nakoľko maloletá nechcela bývať v domácnosti matky, matka s dcérou mali neustále konflikty týkajúce sa školy, hygieny a poriadku, maloletá odmietala plniť pokyny a pravidlá matky, bola vzdorovitá, plačlivá. Na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Trnave maloletá D. uviedla, že matka sa k nej veľmi zle správa, bije ju, nadáva jej, čo matka v konaní popierala.

59. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že od poslednej úpravy výkonu rodičovských opráv a povinností nedošlo k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu ostatného rozhodnutia o výkone úpravy rodičovských práv a povinností, preto súd návrh otca na zmenu výchovného prostredia ako nedôvodný zamietol. Podľa otca zdravotný stav maloletej nevyžaduje jej umiestnenie v psychiatrickej liečebni a pre maloletú by bolo vhodnejšie, aby bola zverení do osobnej starostlivosti otca a aby sa dostala do stabilného rodinného prostredia. V konaní bolo preukázané, že maloletá už v čase rozvodu rodičov navštevovala Špeciálnu základnú školu internátnu v T. a od pondelka do piatku bývala na internáte. Maloletá aj v čase ostatného rozhodovania chodievala na odporúčanie ambulantného psychiatra na preliečenie na Kliniku detskej psychiatrie Detskej fakultnej nemocnice s poliklinikou D.. Na odporúčanie psychiatra maloletá zmenila školské zariadenie a toho času navštevuje Špeciálnu základnú školu internátnu pri Liečebno-výchovnom sanatóriu v N. J., pričom, matka ju pravidelne 1 krát za mesiac berie domov na 3 až 7 dní, na sviatky a prázdniny a od nového školského roka ju bude brávať každý druhý víkend. Maloletá v súčasnosti chodíva na odporúčanie ambulantného psychiatra na preliečenie do Psychiatrickej liečebne, n.o. H.. Otec v konaní nepreukázal, že matka svojvoľne umiestňuje maloletú na preliečenie do psychiatrických liečební. Súd teda podstatnú zmenu okolností v tomto smere nezistil. Obaja rodičia majú nových manželov, matke pribudli dve vyživovacie povinnosti, už dlhšiu dobu žije usporiadaným spôsobom života v manželstve, otcovi čoskoro pribudne jedna vyživovacia povinnosť a donedávna v jeho domácnosti žila aj dcéra jeho manželky, a teda na oboch stranách došlo k zmene pomerov, avšak nie k takej, ktorá je v tomto prípade spôsobilá privodiť zmenu ostatného rozhodnutia. Otec žil s maloletou v domácnosti a staral sa o ňu do jej 11 rokov. Od rozvodu manželstva od roku 2010 sa otec s maloletou takmer nestretáva, za päť rokov sa stretli len päť krát. Otec býval s maloletou v spoločnej domácnosti v čase, keď bola dieťa. Maloletá sa za šesť rokov zmenila, toho času má sedemnaásť rokov, je takmer dospelá a pri jej diagnóze vplyvom puberty došlo k výraznému zhoršeniu správania sa. Otec si počas celého konania idealizoval starostlivosť o maloletú a nepripúšťal možnosť, že aj v jeho domácnosti by sa mohla maloletá správať problematicky. Navyše zo správy Q. N. J. vyplýva, že maloletá má nedostatky v hygiene, nakoľko je veľmi povrchná, málo trezlivá a lenivá. Chodila neupravená, neprezliekala sa. Mala veľký neporiadok v osobných veciach, často ich strácala. Podobné problémy riešil otec so svojou terajšou manželkou vo vzťahu k jej dcére D., ktorá navyše bola zdravá, avšak neúspešne, keď maloletú nenaučili rešpektovať domáce pravidlá a táto odišla z ich domácnosti k svojmu otcovi. Výchova maloletej T. by bola ešte náročnejšia. Otec neustále poukazoval na problematické rodinné prostredie matky, avšak sám v konaní nepreukázal, že by jeho rodinné prostredie bolo stabilné, pričom aj znalkyňa potvrdila, že povaha otca mohla byť problémová v kombinácii s diagnózou a povahou maloletej T..

60. Zo znaleckého posudku znalkyne N. J. H. vyplynulo, že zmena súčasného výchovného prostredia by nebola v prospech maloletej, je vhodnejšie ju ponechať v osobnej starostlivosti matky, ktorá reálnejšie nahliada na jej zdravotný stav a je pre maloletú väčšou autoritou. Maloletá impulzívne mení svoje želania ohľadom výchovného prostredia. Maloletá nemá silne fixované väzby na svojich rodičov, jej citové väzby sú v globále plytké a veľmi menlivé, mení ich podľa situácie, podľa svojej fantázie a tiež v kontexte získania výhod. Maloletá nepreferuje žiadneho z rodičov, jej prípadné preferencie sú len dočasné, založené na báze momentálneho impulzu. Maloletá nerozlišuje spoľahlivo realitu od fantázie, Matka má pozitívny citový vzťah k T., uvedomuje si však jej problémy, má náhľad na jej znížený adaptačný potenciál a jej ťažko regulovateľné správanie, uvedomuje si dopad jej správania na celú rodinu. Matka zvažuje opatrenia, ktorými by sa dalo minimalizovať riziko zneužitia T. napr. pre finančné podvody a pod. reálnejšie pristupuje k osobnostnému potenciálu mal. T., k možnostiam výchovného pôsobenia na ňu. Otec má tiež pozitívny citový vzťah k T.. Na jej poruchy správania nahliada len v kontexte s nestabilným rodinným prostredím, nestabilným rodinným zázemím. Má tendenciu problémy T. bagatelizovať a idealizovať svoje možnosti vzhľadom k ich zvládaniu. Matka reálnejšie pristupuje k osobnostnému potenciálu mal. T., k možnostiam výchovného pôsobenia na ňu, osobnosť otca je uzavretá (introvertovane zameraná) s rysmi plachosti, ostýchavosti, s tendenciou zaujímať skôr submisívnu pozíciu, čo by mohlo byť prekážkou v starostlivosti o dieťa s poruchami správania. Maloletá navštevuje Špeciálnu základnú školu internátnu pri Liečebno-výchovnom sanatóriu v N. J. a podľa znalkyne v živote maloletej je potrebná štruktúra, pravidlá, presný režim za spolupráce s odborníkmi.

61. Zo zhodných tvrdení matky a otca mal súd preukázané, že od roku 2010 sa styk otca s maloletou nerealizuje a matka otcovi stretávanie sa s maloletou zakazuje. Nakoľko v rámci ostatného rozhodnutia o úprave výkonu rodičovských práv a povinností styk otca s maloletou upravený nebol, otec v prípade

skutočného záujmu o maloletú už mohol podať na súd návrh na úpravu styku s maloletou. Otec má ďalej právo aj na pravidelné informovanie sa o maloletej a ak mu matka odmieta poskytovať podstatné informácie týkajúce sa maloletej, je oprávnený sa domáha na súde uloženia takejto povinnosti matke podľa § 24 ods. 5 Zákona o rodine. Súd nakoniec poznamenáva, že v prípade, ak otec maloletej nesúhlasí s výberom školského alebo zdravotníckeho zariadenia, do ktorého matka maloletú umiestňuje, môže sa podľa § 35 Zákona o rodine domáhať toho, aby o týchto podstatných veciach rozhodol súd.

62. Vzhľadom na vyššie uvedené dospel súd k záveru, že zmena výchovného prostredia maloletej T. a jej zverenie do osobnej starostlivosti otca nie je v záujme maloletej, preto súd návrh otca zamietol.

63. Podľa § 151 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku v zložitých prípadoch, najmä z dôvodu väčšieho počtu účastníkov konania alebo väčšieho počtu nárokov uplatňovaných v konaní súd môže rozhodnúť, že o trovách konania rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej; ustanovenie § 166 <. sa nepoužije. Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia primerane s tým, že lehota troch pracovných dní plynie od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

64. Súd rozhodne o trovách konania v súlade s § 151 ods.3 Občianskeho súdneho poriadku tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia, t. j. po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej a to z dôvodu, že v konaní je ešte potrebné rozhodnúť o znalečnom, ktoré si znalkyňa uplatnila za účasť na pojednávaní.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje a musí byť podpísané a datované. Ďalej musí byť v odvolaní uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z.; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.